

Τ.Ε.Ι. ΚΑΒΑΛΑΣ

ΕΧΘΛΗ ΣΔΘ

ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

"ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ
ΤΟ ΕΝΔΙΑΙΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΕΧΕΛΙΟ"

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΒΛΑΤΣΙΔΟΥ ΒΟΥΛΧΕΡΙΑ

ΚΑΒΑΛΑ 1993

ΕΓΚΡΙΝΤΑΙ

ΚΑΒΑΛΑ 25/6/93

Η ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

ΓΕΛΥΘΕΡΙΑΔΟΥ

Τ.Ε.Ι. ΚΑΒΑΛΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΔΟ

ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

10/3
25-6-93

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

10000000

"ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ
ΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ"

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΒΛΑΤΣΙΑΔΟΥ ΠΟΥΛΑΧΕΡΙΑ

ΚΑΒΑΛΑ 1993

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ι Ο Σ

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ι Ο Σ

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ι Ο Σ

ΟΜΑΔΑ 1. ΒΑΣΙΚΟ ΓΝΩΣΤΙΚΟ

Ανάπτυξη λογαριασμών

Μ Ε Ρ Ο Σ Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Ο

ΟΜΑΔΑ 2. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Ανάπτυξη λογαριασμών

Μ Ε Ρ Ο Σ Τ Ρ Ι Τ Ο

ΟΜΑΔΑ 3. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ

Ανάπτυξη λογαριασμών

Μ Ε Ρ Ο Σ Τ Ε Τ Α Ρ Τ Ο

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ. - έννοια

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

ΕΥΝΡΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΕΤΟΙΧΕΙΩΝ

Μ Ε Ρ Ο Σ Π Ε Μ Π Τ Ο

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ - γενικά

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΑΓΙΩΝ ΕΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ι Ο Σ

Στην εργασία αυτή γίνεται ανάλυση των λογαριασμών του ενεργητικού οι οποίοι αποτελούν τις τρεις πρώτες ομάδες του γενικού λογιστικού σχεδίου.

Η πρώτη ομάδα αποτελεί το κύριο ενεργητικό το οποίο δηλώνει το υλικό κεφάλαιο της εταιρίας και δίνει πληροφορίες σχετικά με το ύψος των επενδύσεων που έχουν πραγματοποιηθεί, την παραγωγική δυναμικότητα και την παραγωγικότητα της επιχείρησης.

Η δεύτερη και τρίτη ομάδα αποτελεί το κυκλοφορούν ενεργητικό το οποίο περιλαμβάνει τα στοιχεία του ενεργητικού τα οποία ανακυκλώνονται, μετασχηματίζονται κατά την διάρκεια της οικονομικής χρήσεως.

Πιο συγκεκριμένα περιλαμβάνει:

- α) Διαθέσιμο,
- β) Χρεόγραφα,
- γ) Χρεώστες - πελάτες
- δ) Αποτελέσματα
- ε) Προκληρωθέντα έξοδα.

Γίνεται επίσης μια αναφορά σχετικά με τον ορισμό των αποβέσεων και τις μεθόδους και τέλος αναπτύσσεται η ακριβής των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Α) ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η επιστήμη της λογιστικής ανέκαθεν επιχειρήσε να καθιερώσει κανόνες λογιστικής συμπεριφοράς, δηλαδή, πάντοτε μαζί με τη θεωρητική ανάλυση κάθε θέματος, υποδείκνυε και τις αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές. Έτσι διαμορφώθηκε μια λογιστική πρακτική που στηρίζονταν σε δύο πηγές: η μία ήταν διάφορα επιστημονικά συγγράμματα (στα οποία οι λογιστές κατέφευγαν για τα σοβαρότερα και πιο εξειδικευμένα θέματα) και η άλλη ήταν αυτή η ίδια η πρακτική, όπως διαμορφώνονταν με τις καθημερινές, τις τρέκουσες ανάγκες λογιστικής απεικόνισης των οικονομικών πράξεων που γίνονταν σε κάθε συγκεκριμένη επιχ/ση.

Ο τρόπος όμως αυτός εργασίας των λογιστηρίων δεν ήταν δυνατόν να επιτύχει με κανένα τρόπο ομοιομορφία λογιστικής απεικόνισης των οικονομικών δεδομένων απόμα και μεταξύ ομοειδών επιχ/σεων. Αυτό οφειλόταν στο γεγονός ότι κάθε οργανωτής λογιστηρίου ενεργούσε κατά το δικό του τρόπο, σύμφωνα με τις γνώσεις του ή και τις εμμύσεις του.

Πριν λοιπόν τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο αρχίζουν και οι πρώτες προσπάθειες συνάξεως και εφαρμογής τυποποιημένου γενικού λογιστικού σχεδίου σε πολλές χώρες.

Σήμερα πάντως, όλες σχεδόν οι αναπτυγμένες οικονομικά χώρες διαθέτουν εθνική γενικό λογιστικό σύστημα

Β) ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Το ελληνικό γενικό λογιστικό σχέδιο είναι προαιρετικό.

Με εξουσιοδότηση του νόμου αυτού εκδόθηκε το Π.Δ. 1123/80 που όρισε το περιεχόμενο και το χρόνο ενάρξεως της εφαρμογής του ελληνικού γενικού λογιστικού σχεδίου.

Γ) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ Γ.Λ.Σ.

Το περιεχόμενο του ελληνικού γενικού λογιστικού σχεδίου όπως κωρίζεται από το Π.Δ. 1123/80 είναι το εξής:

ΜΕΡΟΣ 1ο:

Βασικές αρχές του Γ.Λ.Σ. - Διάρθρωση σχεδίου λογ/σμών.
Το Γ.Λ.Σ. ακολουθεί το δεκαδικό σύστημα. Οι ομάδες 1,2,3,4,5,6, 7 και 8 αποτελούν τον πρώτο κύκλο της γενικής λογιστικής. Η ομάδα 9 αποτελεί τον δεύτερο κύκλο της αναλυτικής λογιστικής επιμ/σεως (κοστολογήσεως) και η ομάδα 10 αποτελεί τον τρίτο κύκλο των λογ/σμών τάξεων. Οι 3 κύκλοι λειτουργούν ανεξάρτητα ο ένας από τους άλλους, χωρίς ν'αποκλείεται και η μεταξύ τους συνεργασία.

ΜΕΡΟΣ 2ο:

Γενική Λογιστική, Περιέχει το σχέδιο των λογ/σμών της γενικής λογιστικής και οδηγίες για την λειτουργία και τη συνδεσμολογία των λογ/σμών αυτών με διευκρινήσεις στην ορολογία και το περιεχόμενό τους. Η γενική λογιστική, όπως σημειώνεται και παραπάνω περιλαμβάνει τις ομάδες λογ/σμών 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 και 8.

ΜΕΡΟΣ 3ο:

Λογ/σμοί τάξεως. Περιλαμβάνει τους λογ/σμούς που ανήκουν στην ομάδα 10 και εμφανίζουν αλλότρια περιουσιακά στοιχεία,

απαιτήσεις από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις, στοιχεία από λάμβανόμενες ή παρεχόμενες εγγυήσεις εμπράγματα ή άλλου είδους ασφάλειες. Απόφα μπορεί να περιλαμβάνει και λογ/σμούς που παρέχουν διάφορα στατιστικά στοιχεία και άλλες πληροφορίες. Οι λογ/σμοί τάδεως λειτουργούν κατ' εξαίρεση.

ΜΕΡΟΣ 4ο:

Οικονομικές καταστάσεις. Περιλαμβάνουν τον εσολογισμό τέλους χρήσεως, τον λογ/μό Αποτελεσμάτων Χρήσεως τον πίνακα διαθεσιμότητας αποτελεσμάτων, τον λογ/μό Γενική Ενη/ση και το προσάρτημα⁽¹⁾ επί του εσολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως.

ΜΕΡΟΣ 5ο:

Αναλυτική λογιστική ενη/σεως. Στην ομάδα αυτή την 9η περιλαμβάνονται οι λογ/μοί που μας δίνουν την ομαδοποίηση των εξόδων, για τα μόντρα (θέσεις) κόστους, για την εξαγωγή του κόστους των παραγομένων προϊόντων ή υπηρεσιών. Η ομάδα των λογ/μών κόστους μπορεί να λειτουργήσει εντελώς αυτόνομα, δηλαδή χωρίς να είναι συνδεδεμένη οργανικά με τους λογ/μούς των άλλων ομάδων.
- Εδώ θα αναλύσουμε τους λογ/μούς του ενεργητικού και συγκεκριμένα την ομάδα 1 πάγιο ενεργητικό, ομάδα 2 αποθέματα και ομάδα 3 Απαιτήσεις και Διαθέσιμα.

(1) Το προσάρτημα είναι ένα γραμμάτιο κείμενο (έκθεση) που δίνει λεπτομερείς οικονομικές επεξηγήσεις (πληροφορίες) πάνω στον εσολογισμό και τ'αποτ/τα χρήσεως.

ΟΜΑΔΑ 1. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

1. Στην πρώτη ομάδα περιλαμβάνεται το σύνολο των αγαθών αξιών και δικαιωμάτων που προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια, με την ίδια περίπου μορφή, στην οικονομική μονάδα καθώς και τα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.
2. Στο παγίο ενεργητικό περιλαμβάνονται οι εξής κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων.

10. Εδαφικές εκτάσεις

Κατά το Ελληνικό Λογιστικό σχέδιο εδαφικές εκτάσεις είναι τα οικόπεδα, γήπεδα, αγροτεμάχια, δάση, ορυχεία, μεταλλεία, λατομεία οι φυτείες και γενικά κάθε έκταση γης της οποίας η κυριότητα ανήκει στην επικ/ση. Οι εδαφικές εκτάσεις διακρίνονται σ' εκείνες που έχουν απεριόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής. Οι δεύτερες αναφέρονται κυρίως στα ορυχεία, μεταλλεία και λατομεία τα οποία ως υποκείμενα σε φθορά και απαξίωση λόγω εξαντλήσεως των κοιτασμάτων υπόκειται σε απόσβεση.

10.00 ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ

Είναι οι εκτάσεις γης πάνω στις οποίες έχουν κατασκευαστεί και οργανωθεί τα εργοστάσια ή εργοτάξια της επικ/σεως ή έχουν ανεγερθεί λοιπά κτίρια και εγκαταστάσεις αυτής (π.χ. γραφεία, καταστήματα κτλ) καθώς και εκείνες που προορίζονται για την εξυπηρέτηση παρόμοιων οικιών.

Άγροϊ - φυτεΐες και δάση είναι οι καλλιεργήσιμες ηαδώς και οι με οποιοδήποτε άλλο φυσικό τρόπο εημ/σιμες εκτάσεις γης.

10.01 - 10.02 ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ - ΟΡΥΧΕΙΑ

Είναι οι ιδιότητες εκτάσεις γης από τις οποίες, με κατάλληλα τεχνικά μέσα αντλούνται τα υπό ή επί του εδάφους ευρισκόμενα μεταλλευτικά ορυκτά ή μεταλλεύματα.

Τα μεταλλευτικά ορυκτά δεν ανήκουν στον ιδιοκτήτη του εδάφους. Σύμφωνα με την νομοθεσία περί μεταλλείων (άρθρα 3 και 65 ΝΔ 210/1973) το δικαίωμα της κυριότητας επί του εδάφους δεν επεντείνεται επί των μεταλλευτικών ορυκτών είτε αυτά βρίσκονται στην επιφάνεια ή κάτω από αυτή. Το δικαίωμα ερεύνης και εημ/σεως των ορυκτών παραχωρείται σε όλους. Τα μεταλλεία ως και τα ουσιαστικά αυτών είναι ακίνητα. Τα κοσά και καταβάλλονται είτε στο κράτος, είτε σε τρίτο για την απόκτηση του δικαιώματος εημ/σεως του ορυκτου συνιστούν την αξία κτήσεώς του, η οποία καταχωρείται σε ιδιαίτερο λογ/μό 15.02 της κατηγορίας άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων και αποσβένεται είτε εφάπαξ κατά το έτος της πραγματοποιήσεως είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μια πενταετία εκτός εάν οι ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας προβλέπουν διαφορετική ρύθμιση.

10.03 ΛΑΤΟΜΕΙΑ

Είναι οι ιδιότητες εκτάσεις γης από τις οποίες, με κατάλληλα τεχνικά μέσα, γίνεται εξόρυξη λατομικών προϊόντων. Λατομικά δε προϊόντα είναι τα ορυκτά τα οποία δεν χαρακτηρίζονται ως μεταλλεύματα από την νομοθεσία περί μεταλλείων όπως είναι ιδίως τα

διάφορα πετρώματα, μάρμαρα, κοινοί λίθοι και τα ειδικά κώματα. Τα λατομικά ορυκτά ανήκουν στην ιδιοκτητή του εδάφους ο οποίος δικαιούται να τα εκμεταλλεύεται υπό τους περιορισμούς των ειδικών περιλατομικών διατάξεων.

Σε περίπτωση παρακωρήσεως του δικαιώματος αυτού σε τρίτο το ποσό που καταβάλει ο τρίτος καταχωρείται στα λογιστικά του βιβλία στον λογ/μό 16.02 άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία και αποσβένεται είτε εφάπαξ κατά το πρώτο έτος είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μια πενταετία.

Οι εδαφικές εκτάσεις καταχωρούνται στα λογιστικά βιβλία με την αξία κτήσεώς τους, η οποία αποτελείται:

- A) επί αγοράς, από την αξία που αναγράφεται στο σχετικό συμβόλαιο αγοράς
- B) επί συγχωνεύσεως εταιριών ή εισηφοράς σε είδος, από την αξία εκτιμήσεως της αρμόδιας επιτροπής.

Σε περίπτωση αναπροσαρμογής της αξίας κτήσεως η αναπροσαρμοσμένη αξία που προκύπτει είναι η νέα αξία κτήσεως.

Τα έργα διαμορφώσεως των γηπέδων και άλλων εδαφικών εκτάσεων διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

- α) Σ' εκείνα που δεν φθείρονται και επομένως προσδίδουν αξία στο γήπεδο, συνεκώς τα σχετικά έξοδα αυξάνουν την αξία κτήσεώς του.
- β) Σ' εκείνα που φθείρονται και επομένως υπόκεινται σε τμηματική απόσβεση. Τα σχετικά έξοδα εάν δεν έχουν περιληφθεί στο κόστος κτιρίων ή ιεχνυικών έργων σαν κόστος υποδομής της κατασκευής τους, καταχωρούνται σε ιδιαίτερο λογ/μό "κτίρια-εγχεταστάσεις κτιρίων" με τον τίτλο "Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων" 11.03.

Οι εδαφινές εντάσεις οι οποίες δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά για την εξυπηρέτηση των επαγγελματινών αναγνών της επικ/σεως καταχωρούνται στους λογ/σμούς 10.10 - 10.16.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 11. ΚΤΙΡΙΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ - ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Α) Κτίρια είναι οι οικοδομικές κατασκευές που γίνονται με την χρησιμοποίηση δομικών υλικών και προορίζονται για κατοικίες, μηχανοστάσια, αποθήκες ή για οποιαδήποτε άλλη επιχ/ση ή δραστηριότητα της επιχ/σης.

Βιομηχανοστάσια είναι οικοδομικές κατασκευές, μέσα στις οποίες έχουν μόνιμα εγκατασταθεί μηχ/τα και μηχανολογικές εγκαταστάσεις.

Εγκαταστάσεις κτιρίων είναι πρόσθετες εγκαταστάσεις, όπως ηλεκτρικές, υδραυλικές μηχ/κές κτλ. οι οποίες είναι συνδεδεμένες με το κτίριο κατά τέτοιο τρόπο ώστε ο αποχωρισμός τους να μην είναι δυνατό να γίνει εύκολα και χωρίς βλάβη αυτών των ιδίων ή του κτιρίου.

Οι εγκαταστάσεις αυτές παρακολουθούνται στους ίδιους υπολογισμούς στους οποίους παρακολουθούνται τα κτίρια στα οποία είναι ενσωματωμένες ή συνδεδεμένες. Αν δεν είναι κατά τον τρόπο αυτό συνδεδεμένες με το κτίριο καταχωρούνται στον λογ/σμό 12.01 "τεχνικές εγκαταστάσεις" ή ανάλογα στον αρμόζοντα λογ/μό 14 "έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός".

Τεχνικά έργα είναι μόνιμες κατά κανόνα, τεχνικές κατασκευές, με τις οποίες τροποποιείται το φυσικό περιβάλλον με σκοπό την εξυπηρέτηση των όρων/των της επιχ/σης π.χ. δρόμοι, γέφυρες, στάδια κτλ.

Τα κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων και τα τεχνικά έργα καταχωρούνται τα λογιστικά βιβλία με τη μέση τιμή τους ή το ήμισυ ιδιοκατασκευής τους.

Η αξία κτήσεως προσαυξάνεται με την αξία υποκατασκευών ή

προσθηκών καθώς και των βελτιώσεων που γίνονται κάθε φορά.

Σε περίπτωση εκποίησης ακινήτου:

ΛΟΓ/ΜΟΣ ΕΚΠΟΙΟΥΜ. ΑΚΙΝΗΤΟΥ

10. ΑΣΙΑ ΚΤΗΣΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ	11.99	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ
11.03. ΤΟ ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΟ ΥΠΟΛΟΙ- ΠΟ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΔΙΑΜΟΡ- ΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ (αν υπάρ- ξουν)	44.10	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΥΠΟΤΙΜΗΣΕΩΣ (εφόσον έχουν σχηματιστεί) — ΤΟ ΤΙΜΗΜΑ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΕΓ- ΓΡΑΦΟΥ
16.14. ΤΟ ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΟ ΥΠΟΛΟΙ- ΠΟ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΚΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗ- ΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ		

Το απομένον υπολοιπο αντιπροσωπεύει το αποτ/μα και μεταφέρεται στον λογ/μό 81 "έκτακτα και ανόργανα αποτ/τα".

- α) Η αναποσβεστή αξία παλαιού κτιρίου που κατεδαφίστηκε μεταφέρεται στην χρέωση του λογ/μού 16.19 "λοιπά έξοδα πολυστούς αποσβ."
- β) Τα έξοδα κατεδάφισης του παλαιού κτιρίου καταχωρούνται στον λογ/μό 11.03 "υποκείμενες σέ απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων" εκτός και αν απολυθεί ανέγερση νέου κτιρίου, οπότε προσαυξάνουν το κόστος ανεγέρσεώς του.
- γ) Οι αποζημιώσεις που τυχόν καταβάλλονται σε μισθωτές του υπό κατεδάφιση παλαιού κτιρίου, προσαυξάνουν το κόστος ανεγέρσεως του νέου.

Τα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων και τα τεχνικά έργα τα οποία δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά, δηλ. βρίσκονται σε αδράνεια καταχωρούνται και κεραιολογούνται στους λογ/μούς 11.14-11.17 και 11.21-11.24.

ΛΟΓ/ΣΜΟΣ 12. ΜΗΧ/ΤΑ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚ/ΣΕΙΣ - ΜΗΧ/ΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Α) ΜΗΧ/ΤΑ είναι μηχανολογικές κατασκευές, μόνιμα εγκαταστημένες ή κινητές οι οποίες χρησιμοποιούν την επικ/ση για να επεξεργάζονται ή να μετασχηματίζουν υλικά αγαθά ή για να παράγουν υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο δραστηριότητάς της. Τεχνικές Εγκαταστάσεις λογ/μός 12.01 είναι οι τεχνικές κατασκευές και γενικά τεχνολογικές διευθετήσεις που γίνονται για την μόνιμη εγκατάσταση μηχ/των και την σύνδεσή τους στο παραγωγικό κύκλωμα. Περιλαμβάνονται κάθε είδους εγκαταστάσεις, οι οποίες χωρίς να συσχετίζονται με τα μηχ/τα έχουν σχέση με το παραγωγικό και γενικά το λειτουργικό κύκλωμά της (π.χ. εγκαταστάσεις θέρμανσης, τηλεφωνικές, αποθηκευτικές δεξαμενές κ.α.) με την προϋπόθεση ότι δεν είναι συνδεδεμένες με τις κτιριακές εγκαταστάσεις ή είναι συνδεδεμένες με αυτές αλλά κατά τρόπο που ο αποκωριόμος τους είναι δυνατό να συντελεστεί εύκολα και χωρίς βλάβη αυτών ή των κτιριακών εγκαταστάσεων.

12.02. Φορητά μηχ/τα είναι τα μικρομηχ/τα τα οποία έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος και μικρότερη από την παραγωγική ζωή των μηχ/των.

12.03. Εργαλεία είναι τα μηχ/κά αντικείμενα που χρησιμοποιούνται με το χέρι και έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος. Αποσβένονται εφάπαξ στην χρήση που θα χρησιμοποιηθούν.

12.04. Καλούπια και ιδιοσυσκευές είναι μηχ/κές κατασκευές οι οποίες προσαρμόζονται στα καθ'αυτί μηχ/τα για την παραγωγή εξειδικευμένων αντικειμένων.

12.05. Στον λογ/σμό αυτό καταχωρούνται διάφορα μηχ/ια όργανα που χρησιμοποιούνται για μετρήσεις, ελέγχους κτλ.

Ο μηχ/ικός εξοπλισμός που δεν ανήκει στις κατηγορίες εξοπλισμού των λογ/μών 12.00-12.05 καταχωρείται στον 12.06 λοιπόν μηχ/ικός εξοπλισμός.

Τα μηχ/τα, οι τεχνικές εγκαταστάσεις και ο μηχ/ικός εξοπλισμός καταχωρούνται στα λογιστικά βιβλία:

α) Με την αξία κτήσεως τους ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας η οποία προκύπτει μετά από τυχόν αναπροσαρμογή της αξίας κτήσεως που γίνεται με ειδικό νόμο.

β) Με το κόστος κατασκευής τους, όταν πρόκειται για ιδιοκατασκευές. Διευκρινίζουμε ότι στο κόστος ιδιοκατασκευής του μηχ/τος περιλαμβάνονται και τα έξοδα εγκαταστάσεως και συνυπολογισθείς του μέχρι να τεθεί σε καιάσταση λειτουργίας.

Τα μηχ/τα και ο μηχ/ικός εξοπλισμός που δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά καταχωρούνται στους λογ/μούς 12.10-12.19.

Σε περίπτωση πωλήσεως μηχ/τος και γενικά περιουσιαίου στοιχείου του λογ/μού 12 ισχύουν τα εξής:

- α) Στην πίστωση του λογ/μού π.χ. του μηχ/τος καταχωρείται το τίμημα πωλήσεως και στην κρέωσή του καταχωρούνται τα έξοδα που τυχόν δημιουργούνται για την επίτευξη της πωλήσεως.
- β) Στην πίστωση του ίδιου λογ/μού μεταφέρονται οι αποσβέσεις που διενεργήθηκαν μέχρι την πώληση.
- γ) Το αποτέλεσμα που προκύπτει μεταφέρεται στον λογ/μό 81.02.02 ζημίες από εκποίηση μηχ/των - τεχν. εγχει. λοιπού μηχ/ικού εξοπλ" όταν είναι ζημία ή στον 81.03.03 "πέρβη από εκποίηση μηχ/των τεχ. εγχει. λοιπού μηχ/ικού εξοπλισμού όταν είναι κέρβος.

Σε περίπτωση ολοκληρωτικής ακρηστεύσεως ή καταστροφής π.χ. μηχανών, τα οποία δεν έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί, η αναπόσβεστη αξία τους μεταφέρεται στη χρέωση του λογ/μού 81.02.99 "Λοιπές έκτακτες ζημιές".

ΛΟΓ/ΜΟΣ 13. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

Στους οικειούς υπολογ/μούς του 13 παρακολουθούνται τα κάθε είδους οχήματα με τα οποία η οικονομική μονάδα διενεργεί μεταφορές και μετακινήσεις του προσωπικού και των υλικών αγαθών της (πχ εμπ/των, υλικών κλπ) είτε μέσα στους χώρους επιμ/σεως, είτε έξω από αυτούς.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 14. ΕΠΙΠΛΑ & ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Περιλαμβάνονται τα παρακάτω κινήτα περιουσιακά στοιχεία της επιχ/σης.

14.00. Τα έπιπλα τα οποία είναι κινήτα αντικ. ή εγκαταστημένα αλλά εύκολα και χωρίς βλάβη αποχωριζόμενα και τα οποία προορίζονται για τη συμπλήρωση ή τον καλλωτισμό των κτιριακών χώρων και χρησιμοποιούνται κατά κανόνα από το προσωπικό της επιχ/σεως στην οποία ανήκουν.

14.01. Τα σκεύη στα οποία περιλαμβάνονται τα διάφορα είδη εστιασσεως τα οποία χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση αναγκών εστιατορίων, ξενοδοχείων κτλ.

14.02. Οι μηχανές γραφείων, δηλαδή οι κάθε είδους μηχανικές μηχανές γραφείων (αριθμομηχανές, γραφομηχανές κτλ).

- 14.03. Οι Η/Υ και τα ηλεκτρονικά συστήματα όπως π.χ. ηλεπ/ηές λογιστικές μηχ/νές, ηλεκτρονικές οθόνες κτλ.
- 14.04. Τα μέσα αποθημεύσεως και μεταφοράς τα οποία χρησιμοποιούνται από την επιχ/ση για την αποθήκευση και μεταφορά υλικών αγαθών εφόσον έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από 1 έτος, και αποοβ. τμηματικά π.χ. κοντέινερ, δοχεία κτλ.
- 14.05. Τα επιστημονικά όργανα που είναι φορητά μέσα με τα οποία εξασφαλίζονται οι αναγκαίες αναλύσεις, δοκιμές πάνω σε υλικά π.χ. αντιδραστήρες, ζυγοί ακριβείας, αποστακτήρες κτλ.
- 14.06. Τα ζώα για πάγια επιχ/ση των γεωργικών και κτηνοτροφικών επιχ/σεων (άλογα και βόδια, που χρησιμοποιούνται για το όργανο ή για μεταφορές).
- 14.08. Ο εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών στον οποίο περιλαμβάνονται τα κάθε είδους φορητά ή εγκαταστημένα μέσα τηλ/νών (π.χ. τηλεφωνικά κέντρα, τηλεφωνικές συσκευές, τέλεξ κτλ).
- 14.09. Οι φωτεινές επιγραφές, μέσω των οποίων προβάλλεται η επιχ. και τα προϊόντα της, όταν τα έξοδα κατασκευής και εγκαταστάσεώς τους είναι σημαντικά και εκ του λόγου αυτού υποβάλλονται σε τμηματική ετήσια απόοβηση καταχωρούνται στον λογ/μό 14.09 λοιπός εξοπλισμός τα έξοδα λειτουργίας και συντηρήσεώς τους καταχωρούνται σε ιδιαίτερο υπολ/μό Εξόδου 64.02.04.
- Στον λογ/μό 14.09 καταχωρούνται και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν μεν οδτην κατηγορία των επίπλων και του λοιπού εξοπλισμού αλλά δεν εντάσσονται στους λογ/μούς 14.00 - 14.08.

Όσα από τα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία των λογ/μών 14.00 - 14.09 παύουν να χρησιμοποιούνται παραγωγικά (αδρανοποιούνται) μεταφέρονται στους λογ/μούς 14.10-14.19.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 15. ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ

ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

- 1) Στον λογ/μό 15 παρακολουθούνται τα ποσά τα οποία διαθέτονται για την κατασκευή νέων ενσωμάτων παγίων στοιχείων καθώς και τα ποσά τα οποία προαναβάλλονται για την αγορά όμοιων στοιχείων. Την ημέρα κλεισίματος του εσολογισμού το υπόλοιπο του λογ/σμού 15 απεικονίζει το μη ολοκληρωμένο κόστος των παγίων στοιχείων, τα οποία, μέχρι την ημέρα εκείνη, δεν είχαν παραληφθεί ή δεν είχε συντελεστεί η αποπεράτωσή τους.
- 2) Το κόστος κατασκευής των παγίων στοιχείων τα οποία κατασκευάζονται από την οικονομική μονάδα με δική της μέσα παρακολουθείται και προσδιορίζεται με τους λογ/μούς παραγωγής της ομάδας 9 ή υπολογίζεται εξωλογιστικά. Το κόστος που προσδιορίζεται με τον τρόπο αυτό καταχωρείται στην κρέωση των οικείων λογ/μών του 15 με πίστωση των αντίστοιχων λογ/μών του 78.00.

Το κόστος αυτό παραμένει στους υπολ/μούς του 15 και κατά την επόμενη χρήση, κατά την οποία προσαυξάνεται και με το κόστος που πραγματοποιείται μέσα στην νέα χρήση και ούτω καθεξής, μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής, οπότε το συνολικό κόστος κατασκευής του παγίου μεταφέρεται από τον 15 στους λογ/μούς των παγίων στοιχείων 11-14 και 16.

Αν η κατάσχευή του πάγιου στοιχείου ολοκληρώνεται μέσα στη χρήση που άρχισε η κατασκευή αυτή το κόστος που προσδιορίζεται από τους λογ/μούς παραγωγής της ομάδας 9 ή εξωλογιστικά, είναι δυνατό να καταχωρείται απευθείας στους οικείους λογ/μούς των πάγιων στοιχείων 11.14 και 16 με πίστωση των αντίστοιχων υπολ/μών του 78.00.

- 3) Το κόστος κατασκευής των πάγιων στοιχείων, τα οποία κατασκευάζονται από τρίτους με υλικά που παρέχονται από την οικονομική μονάδα, προσδιορίζεται από τους οικείους υπολ/μούς του 15 στη χρέωση των οποίων καταχωρείται η αξία των υλικών που αγοράζονται και η αξία των τιμολογίων των 3ων κατασκευαστών.

Στην περίπτωση κατά την οποία τα υλικά που αγοράζονται εισάγονται προτύπτερα στις αποθήκες με καταχώρησή τους στους οικείους λογ/μούς της ομάδας 2 και από τις αποθήκες αυτές παραδίνονται στους τρίτους ή γενικά στην περίπτωση που τα υλικά κορηγούνται στους τρίτους από τις αποθήκες η αξία των υλικών καταχωρείται στην χρέωση των οικείων υπολ/μών του 15, με πίστωση των αντίστοιχων υπολ/μων του 78.00.

- 4) Όταν η κατασκευή των πάγιων στοιχείων γίνεται από τρίτους, στους οποίους, εκτός από τη κορηγήση των υλικών, παρέχεται και συμπάρωση των υπηρεσιών της οικον. μονάδας η οποία συνεπάγεται πρόσθετο κόστος επιπέδων των υλικών, για τον προσδιορισμό του ολοκληρωμένου κόστους κατασκευής και για τη λειτουργία των θετικών λογ/μών ακολουθείται η διαδικασία της παραπάνω περίπτωσης 2 (κατασκευή πάγιων στοιχείων από την οικον. μονάδα).

5) Οι προκαταβολές που δίνονται σε κατασκευαστές πάγιων στοιχείων καθώς και σε προμηθευτές υλικών κατασκευής ή προμηθευτές αυτοούσιων όμοιων στοιχείων καταχωρούνται στη κρέωση του λογ/μού 15.09 "προκαταβολές κτήσεως παγίων στοιχείων". Μετά τη λήψη του σχετικού τιμολογίου ή προκειμένου για εισαγωγή από το εξωτερικό μετά τον προσδιορισμό του κόστους αγοράς πιστώνεται ο λογ/μός 15.09 με κρέωση άλλων υπολ/μών του 15 ή των οικείων λογ/μών των πάγιων στοιχείων (11-14 και 16).

Παρέκεται η ευχέρεια στις οικονομικές μονάδες να παρακολουθούν τις προκαταβολές για κτήση παγίων στοιχείων ως εξής:

- α) Οι προκαταβολές που δίνονται για εισαγωγή υλικών ή αυτοούσιων παγίων στοιχείων από το εξωτερικό να παρακολουθούνται στον λογ/μό 32.00 "παραγγελίες παγίων στοιχείων".
- β) Οι προκαταβολές που δίνονται σε προμηθευτές ή κατασκευαστές παγίων στοιχείων του εσωτερικού να παρακολουθούνται στο λογ/σμό 50.08 "προμηθευτές εσωτερικού πάγιων στοιχείων".

Στο τέλος κάθε χρήσεως το υπόλοιπο του λογ/μού 15 και τα κρεωτικά υπόλοιπα των 32.00 "παραγγελίες παγίων στοιχείων" και 50.08 "προμηθευτές εσωτερικού" εμφανίζονται στον εσολογισμό σ'ένα ενιαίο μονόυλι.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 16. ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΛΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ

ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ.

Ο λογ/σμός 16 περιλαμβάνει αφενός τις ασώματες ακινητοποιήσεις (άδεια πάγια στοιχεία) όπως είναι διάφορα δικαιώματα ευρε-

οι τεχνικές επιμ/σεως η/λ που αποτιά η επικ/ση ή απόμα και μια υπεραξία (COORDWILL) και αφετέρου διάφορα έξοδα που γίνονται εφάπαξ αλλά αφορούν πολλές χρήσεις και γι' αυτό πρέπει ν' απο-οβένονται σε περισσότερες από μια χρήσεις. (π.χ. έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης της επικ/σεως, έξοδα ερευνών, έξοδα πολυτούς αποσβέσεως κ.α.).

α) Τα δικαιώματα κάθε μορφής (όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας) βιομ/κά σήματα, πνευματική ιδιοκτησία κ) πρέπει ν' αποτιμηθούν κατόπιν συμφωνίας των ενδιαφερομένων μερών (κ.χ. ιδρυτών της επικ/σεως) και σε ορισμένες περιπτώσεις (Ε.Π.Ε. ή Α.Ε.) να επικυρωθεί η συμφωνηθείσα αξία από την επιτηρητική επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20.

Αλλά αν αγοραστούν από τρίτους (με συμβόλαιο η/λ) θα εμφανιστούν στα βιβλία με την αξία κτήσεως. Αν κάποιο δικαίωμα π.χ. ευρεσιτεχνίας δημιουργηθεί με έρευνα της επικ/σης θα εμφανιστεί στο λογ/μό με τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν για τη δημιουργία του.

β) Υπεραξία επικ/σεως (COORDWILL). Κατά την εξαγορά ή συγχώνευση επικ/σεων μπορεί να δημιουργηθεί μια υπεραξία που είναι η διαφορά μεταξύ του ολικού τιμήματος εξαγοράς και της πραγματικής αξίας των στοιχείων της επικ/σης.
Η δημιουργία αυτού του λογ/σμού συντελεί στην επίτευξη της λογιστικής ισοότητας.

γ) Δικαιώματα χρήσεως ενσωμάτων παγίων στοιχείων. Η εισφορά χρήσεως ενός παγίου στοιχείου (ακινήτου μηχ/τος κ) δεν είναι σπάνιο φαινόμενο. Στην ίδρυση μιας εταιρίας ο καθορισμός της αξίας αυτής (εάν πρόκειται για ΕΠΕ ή ΑΕ) θα γίνει με τη διαδικασία του άρθρου 9 του ΚΝ 2190/20. Η αξία αυτή

θα καταχωρηθεί στην κρέωση του λογ/σμού 16.04 "Λιπαιώματα χρήσεως ενσωμάτων παγίων στοιχείων", και υ'αποσβάζεται με ισόποσες ετήσιες δόσεις, σε ίσα χρόνια όσα καθόρισε η πρωαναφερθείσα νόμιμη διαδικασία.

ii) Έξοδα κολυετούς αποσβέσεως. Τα έξοδα μια επιχ/σεως που ενώ πραγματοποιούνται εφάπαξ ή τμηματικά σε κάποια χρήση, αφορούν όμως περισσότερες χρήσεις, αποσβένονται σε ανάλογο αριθμό χρήσεως.

Τέτοια είναι τα έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης. Τα έξοδα αυτά έχει δικαίωμα ν'αποσβέσει η ΑΕ είτε εφάπαξ στο έτος πραγματοποίησής τους ή τμηματικά και ισοδυσμημένα σε μια πενταετία.

Παρόμοιας μεταχειρίσεως τυγχάνουν τα έξοδα ερευνών (λογ/σμοί 16.11 και 16.12) τα έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων 16.13, τα έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων κοιν. Στον λογ/σμό 16.15 "Συν/χές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις παγίων στοιχείων" παρακολουθούνται οι συν/χές διαφορές οι οποίες προήγουν είτε κάθε χρόνο στην αποτίμηση τέλους χρήσεως είτε κατά την εξόφληση δανείων σε ξένο νόμισμα. Εξυπακούεται ότι τα δάνεια αφορούν την αποτίμηση παγίων στοιχείων.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 17 "....."

Η συμπλήρωση του λογ/μού 17 είναι δυνατή μόνο μετά από εισήγηση του κατά νόμου αρμόδιου οργάνου.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 18 "ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠ/ΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ"

Στον λογ/σμό 18 περιλαμβάνονται βασικά δύο πράγματα: Στους δευτεροβάθμιους λογ/μούς 18.00 και 18.01 παρακολουθούνται οι συμμετοχές της επιχ/σεως σε άλλες επιχ/σεις που μπορεί να γίνει με την κατοχή τίτλων όπως μετοχές Α.Ε. εταιρικά μερίδια ΕΠΕ ή άλλων μορφών εταιριών. Προϋπόθεση για να καταχωρηθούν οι συμμετοχές αυτές στους λογ/μούς 18.00 και 18.01 είναι να θεωρείται η κατοχή από την επιχ/ση των τίτλων συμμετοχής διαρκής γιατί κρίνεται χρήσιμη για τον έλεγχο αυτών των επιχ/σεων από την κατέχουσα και οπωσδήποτε να υπερβαίνει το 10% του κεφαλαίου κάθε ελεγχόμενης επιχ/σεως. Εάν η επιχ/ση αγοράσει μικρή ποσότητα (ή και μεγάλη) μετοκών ΑΕ με σκοπό να τις πωλήσει για κερδοσκοπικούς λόγους θα καταχωρήσει την αξία του στην κρέση του 34 "κρεόγραφο".

ΛΟΓ/ΜΟΣ 19 "ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΥΠΟΚ/ΤΩΝ Η ΑΛΛΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ"

Ο όμιλος των λογ/μών παρακολουθεί ξεχωριστά όλα τα πάγια στοιχεία της επιχ/σεως που ανακτήθηκαν στους προηγούμενους λογ/μούς της 1ης ομάδας (10.18).

Η τήρηση του λογ/μού 19 είναι προαιρετική και έχει ίσως ονομαστικότητα τηρήσεως μόνο στις πολύ μεγάλες επιχ/σεις.

Ο Μ Α Δ Α 2η Λ Η Ο Θ Ε Μ Α Τ Ω Ν

Στην ομάδα 2 παρακολουθούνται τ'αποθέματα της οικονομικής μονάδας που προέρχονται, είτε από απογραφή, είτε από αγορά, είτε από ιδιοπαραγωγή και υ'εξαιρετικές περιπτώσεις, είτε από ανταλλαγή, είτε από εισφορά σε είδος.

Αποθέματα είναι τα υλικά αγαθά που ανήκουν στην οικονομική μονάδα τα οποία:

- 1) Προορίζονται να πωληθούν κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της.
- 2) Βρίσκονται στην διαδικασία της παραγωγής και προορίζονται να πωληθούν όταν παρουν την μορφή έτοιμων προϊόντων.
- 3) Προορίζονται ν'αναλωθούν για την παραγωγή έτοιμων αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών.
- 4) Προορίζονται ν'αναλωθούν για την καλή λειτουργία, τη συντήρηση ή εκιοκευή, καθώς και την ιδιοπαραγωγή προϊόντων στοιχειώδους.
- 5) Προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για τη συσκευασία πχ των παραγόμενων έτοιμων προϊόντων ή των εμπ/ων που προορίζονται για πώληση.

Στην ομάδα 2 περιλαμβάνονται οι εξής μερικότερες κατηγορίες αποθεμάτων:

ΛΟΓ/ΜΟΣ 20 "Εμπορεύματα" είναι τα υλικά αγαθά (αντικείμενα, ύλες, υλικά) που απαιτούνται από την οικονομική μονάδα με σκοπό να μεταπωλούνται στην κατάσταση που αγοράζονται.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 21 "Έτοιμα προϊόντα" είναι τα υλικά αγαθά που μετά από κατεργασία σε ορισμένο στάδιο (ή στάδια) είναι έτοιμα για παραπέρα βιομηχανοποίηση (ή κατεργασία) ή για πώληση στην ημι-

τελή τους κατασκευή.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 22 "Υποπροϊόντα" είναι τα υλικά αγαθά (προϊόντα) που παράγονται μαζί με τα κύρια προϊόντα, σε διάφορα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, από τις ίδιες πρώτες και βοηθητικές ύλες. Τα υποπροϊόντα επαναχρησιμοποιούνται από την οικ. μονάδα σαν πρώτη ύλη ή πωλούνται αυτούσια.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 22 "Υπολειμματα" είναι τα υλικά καιάλοιπα της παραγωγικής διαδικασίας, καιά κανόνα άχρηστα. Τα υπολείμματα όταν, σαν άχρηστα απορρίπτονται, αντιπροσωπεύουν μέρος της βιομηχανικής απώλειας (π.χ. φύρα). Στην κατηγορία των υπολειμμάτων εντάσσονται και τα ανατάλληλα για βιομηχανοποίηση ή καινοτική αξιοποίηση διάφορα υλικά ή έτοιμα ή ημιτελή προϊόντα.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 23 "Παραγωγή σε εξέλιξη" είναι οι πρώτες ύλες, βοηθητικά υλικά, ημιτελή προϊόντα και άλλα στοιχεία κόστους (πικ εργασία, γενικά βιομηχανικά έξοδα) τα οποία καιά τη διάρκεια της κρήσεως ή στο τέλος αυτής καιά την απογραφή βρίσκονται στο κύκλωμα της παραγωγικής διαδικασίας για καιεργασία.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 24 "Πρώτες και βοηθητικές ύλες" είναι τα υλικά αγαθά που η οικ. μονάδα αποκτάει με σκοπό την βιο/κή καιεξεργασία ή συναρμολόγησή τους για τη παραγωγή ή καιασκευή προϊόντων.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 24 "Υλικά καιασκευασίας" είναι τα υλικά αγαθά που αποκτάει η οικ. μονάδα με σκοπό τη καιρησιμοποίησή τους για τη καιασκευασία των προϊόντων της, καια τη καιαγειρία και φτιάσιμο άλλης καιάσταση εκείνη στην οποία είναι δυνατό ή καιόικιμο για καιακαιρονται στην καιατεία.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 25 "Αναλώσιμα υλικά" είναι τα υλικά αγαθά που η οικ. μονάδα αποντάει με προορισμό την ανάλωση τους για συντήρηση του πάγιου εξοπλισμού της και γενικά για την εξασφάλιση των αναγκαίων συνθηκών λειτουργίας των κύριων και βοηθητικών υπηρεσιών της.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 26 "Αντιγλλακτικά παγίων στοιχείων" είναι τα υλικά αγαθά που η οικ. μονάδα αποντάει με σκοπό την ανάλωση τους για συντήρηση και επισκευή του πάγιου εξοπλισμού της.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 28 "Είδη συσκευασίας" είναι τα υλικά μέσα που χρησιμοποιούνται από την οικ. μονάδα για τη συσκευασία εμπ/των ή προϊόντων της και παραδίδονται στους πελάτες μαζί με το περιεχόμενό τους. Τα είδη συσκευασίας είναι επιστρεπτέα ή μη επιστρεπτέα, ανάλογα με την συμφωνία που γίνεται κατά την πώληση σχετικά με την επιστροφή τους ή μη.

- Πρώτες και βοηθητικές ύλες, υλικά συσκευασίας, αναλώσιμα υλικά, αντι/νά παγίων στοιχείων και είδη συσκευασίας που αγοράζονται ή παράγονται από την οικ. μονάδα με σκοπό να μεταπωλούνται, θεωρούνται σαν εμπ/τά ή έτοιμα προϊόντα και παρακολουθούνται αντίστοιχα στους λογ/μούς 20 ή 21.

ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΛΟΓ/ΜΩΝ ΛΙΠΘΕΜΑΤΩΝ

- 1) Οι πρωτοβάθμιοι λογ/μοί αποθεμάτων (20-28) οι οποίοι είναι υποχρεωτικοί, ανακλύσσονται σε δευτεροβάθμιους, τριτοβάθμιους ή αναλυτικότερους, σύμφωνα με τις κληρονομιανές ανάγκες κάθε οικ. μονάδας.

2) Οι αγορές που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια της χρήσεως καθώς και τα αρχικά και τελικά αποθέματα, για κάθε κατηγορία αγαθών των λογ/μών 20-28 παρακρουδούνται υποχρεωτικά σε χωριστούς δευτεροβάθμιους τριτοβάθμιους ή αναλυτικότερους λογ/μούς.

Ακολουθεί ενδεικτικά η ανάπτυξη του λογ/μού 20.

Ε Μ Π Ο Ρ Ε Υ Μ Α Τ Α

20.00 Είδος Α

20.0000 Αποθέματα

20.0001 Αγορές_χρήσεως

20.0002 Επιπτώσεις_αγορών_(είδους_Α)

20.01 Είδος Β

20.01.00 Αποθέματα

20.01.01 Αγορές_χρήσεως

20.01.02 Επιπτώσεις_αγορών_(είδους_Β)

κ.ο.κ.

20.98 Επιπτώσεις αγορών (για περισσότερα από ένα είδη)

20.99 Προϋπολογισμένες αγορές (Α/58.14)

-Το τελευταίο όριο της ανάλυσεως για καθένα από τους πρωτοβάθμιους λογ/μούς 20-28 είναι η μερίδα αποθήκης εντός αν οι μερίδες αποθήκης (διαρκής απογραφή) εξυικηρετούνται στην ομάδα 9 της αναλυτικής λογιστικής (οικειοί υπολ/μοί του λογ/μού 94 "αποθέματα").

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓ/ΜΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

1. Οι λογ/μοί 20-28 λειτουργούν σύμφωνα με τα παρακάτω:

Κατά την έναρξη της χρήσεως κρεώνονται (οι ειδικοί υπολ/μοί αποθεμάτων) με την αξία των αποθεμάτων της προηγούμενης απογραφής. Κατά την διάρκεια της χρήσεως κρεώνονται (οι ειδικοί υπολ/μοί αγορών) με την αξία πτήσεως των αγοραζόμενων αγαθών όπως η αξία αυτή προσδιορίζεται παρακάτω, και πιστώνονται με τις ενδεχόμενες επιστροφές αγορών και τις εκτός τιμολογίου εκπτώσεις.

Κατά το τέλος της χρήσεως πιστώνονται, με κρέωση του λογ/μού 80.00 "λογ/μός γενικής εκκ/σης" με την αξία των αρχικών αποθεμάτων και την αξία των καθαρών μετά την αφαίρεση των επιστροφών και των εκτός τιμολογίου εκπτώσεων, αγορών της χρήσεως, και κρεώνονται με πίστωση του αυτού λογ/μού 80.00 με την αξία των τελικών αποθεμάτων, όπως η αξία αυτή προκύπτει κατά την αποτίμησή τους που διενεργείται σύμφωνα με τους κανόνες οι οποίοι καθορίζονται παρακάτω.

2. Ειδικά για τα επιστρεπτέα από τους πελάτες είδη συσκευασίας ορίζονται τα εξής:

- α) Όταν η αξία τους περιλαμβάνεται στο τιμολόγιο πωλήσεως (ή στο δελτίο λιανικής πωλήσεως), κρεώνεται μ' αυτή ο λογ/μός 30.00 "πελάτες εσωτερικού" (ή ο 30.01, 30.02, 30.03, 38.00) με πίστωση του 30.07 "πελάτες αντίθετος λογ/μός αξίας ειδών συσκευασίας".

Κατά την επιστροφή στην ο.η. μονάδα των ειδών συσκευασίας ενεργείται αντίστροφη εγγραφή. Σε περίπτωση που τα τιμολογημένα είδη συσκευασίας δεν επιστρέφονται μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, κρεώνεται ο 30.07 με την αξία με την

οσπία προηγούμενα είχε πιστωθεί και πιστώνεται ο υπολ/μός "πωλήσεις ειδών συσκευασίας" του 72.

β) Όταν η αξία τους δεν τιμολογείται, αλλά μόνο η ποσότητά τους αναγράφεται στο τιμολόγιο πωλήσεως του περιεχομένου τους ή σ' άλλο ιδιαίτερο στοιχείο (πχ δελτίο παραδόσεως ειδών συσκευασίας) η λογιστική τους απρανολούθηση γίνεται σύμφωνα με τις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε οικ. μονάδας με τη προϋπόθεση ότι από τους λογ/μούς που τηρούνται (λογιστικά ή εξωλογιστικά) προκύπτουν πάντοτε τα μη τιμολογημένα είδη συσκευασίας που βρίσκονται στα χέρια του κάθε πελάτη.

γ) Τα ποσά που η οικ. μονάδα εισπράττει από τους πελάτες της για εγγύηση της επιστροφής των ειδών συσκευασίας τα οποία παραδίδονται σ' αυτούς χωρίς να τιμολογούνται, καταχωρούνται σε πίστωση του λογ/μού 30.04 "πελάτες εγγυήσεις ειδών συσκευασίας". Αν τα μη τιμολογημένα είδη συσκευασίας δεν επιστρέφονται από τους πελάτες μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, για το ποσό της ακοζημιώσεως, που η οικ. μονάδα εξασφαλίζει για αποκατάσταση της ζημιάς από την μη επιστροφή των ειδών αυτών εκδίδεται τιμολόγιο πωλήσεως και χρεώνεται ο προσωπικός λογ/μός του πελάτη, με πίστωση του οικείου υπολ/μού "πωλήσεις ειδών συσκευασίας" του 72, το δε ποσό της σχετικής εγγυήσεως του πελάτη μεταφέρεται από την πίστωση του λογ/μού 30.04 στην πίστωση του προσωπικού του λογ/μού.

Για τους λογ/μούς "επιπτώσεις αγορών" και "προϋπολογισμένες αγορές" ισχύουν τα ακόλουθα:

- α) Επιπτώσεις αγορών: Οι προαιρετικοί υπολ/μοί 20.98, 24.98, 25.08, 26.98, 28.98 πιστώνονται με τις εντός τιμολογίου

κορηγούμενες εκπτώσεις επί αγορών όταν η διακρίσή τους κατ'είδος αγορών είναι αδύνατη ή παρουσιάζει δυσκολίες.

- β) Προϋπολογισμένες αγορές: Οι προαιρετικοί υπολ/μοί 20.99, 24.99, 25.99, 26.99, 28.99 κατά το τέλος της περιόδου λογισμού (πκ στο τέλος του μήνα), χρεώνονται με τις προϋπολογισμένες αγορές (αξία αγορασμένων αγαθών που περιλαμβάνονται χωρίς τιμολόγιο ή άλλο παραστατικό αξίας κατά τη διάρκεια της χρήσεως), με πίστωση των αντίστοιχων και οικείων υπολ/μών του 58 "Λογ/μοί περιοδικής κατανομής". Στο τέλος της επόμενης περιόδου λογ/σμού (πκ στο τέλος του επόμενου μήνα ή της επόμενης τριμηνίας) ακυρώνονται οι εγγραφές των προϋπολογισμένων αγορών οι οποίες έγιναν στο τέλος της προηγούμενης περιόδου λογ/σμού και διενεργούνται νέες εγγραφές προϋπολογισμένων αγορών, σύμφωνα με τα στοιχεία της νέας περιόδου λογ/σμού και τον ίδιο τρόπο που ορίζεται παραπάνω.

ΑΓΟΡΕΣ

- 1: Οι αγορές αποθεμάτων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια της χρήσεως, καταχωρούνται στην κρέωση των λογ/μών της ομάδας 2 (των ειδικών υπολ/μών αγορών) με την τιμή κτήσεώς τους, δηλαδή με την τιμολογιακή τους αξία προσαυξημένη με τα ειδικά έξοδα αγοράς.
2. Τιμολογιακή αξία είναι η αξία που αναγράφεται στα τιμολόγια αγοράς μειωμένη κατά τις ενδεχόμενες εκπτώσεις που χορηγούνται από τους προμηθευτές και απαλλαγμένη από τα ποσά των φόρων και τελών, τα οποία δεν βαρύνουν τελικά την οικ. μονάδα.

3. Τα ειδικά έξοδα αγορών δηλ. εκείνα που πραγματοποιούνται κατά τρόπο άμεσο για κάθε συγκεκριμένη αγορά μέχρι την παραλαβή και αποθήκευση των αγαθών (πχ οι φασμοί εισαγωγής ή τα έξοδα μεταφοράς και παραλαβής των αγαθών) καταχωρούνται απ'ευθείας σε χρέωση των οικείων λογ/μών της ομάδας 2. Στους λογ/μούς της 2ης ομάδας μεταφέρονται επίσης τα ειδικά έξοδα αγορών τα οποία προηγούμενα έχουν συγκεντρωθεί σε υπολ/μούς του 32.01 "παραγγελίες κυκλοφορούντων στοιχείων".

ΑΠΟΓΡΑΦΗ

1. Οι οικ. μονάδες είναι υποχρεωμένες να πραγματοποιούν πραγματικές απογραφές των αποθεμάτων τους, τουλάχιστον μία φορά μέσα σε κάθε χρήση και μάλιστα στο τέλος αυτής. Κατά την απογραφή πρέπει ν'αναγνωρίζονται, καταμετρούνται και καταγράφονται όλα τ'αποθέματα κατ'είδος, ποιότητα και ποσότητα και να γίνεται η κατάταξη αυτών σε κατηγορίες που ν'αντιστοιχούν στους επιμέρους λογ/μούς των αποθεμάτων. Είδη που βρίσκονται σε τρίτους για πώληση, για ενέχυρο ή για άλλους λόγους, καταχωρούνται ιδιαίτερα στην απογραφή.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 27 "....."

Ο λογ/μός 27 είναι κενός. Η συμπλήρωσή του είναι δυνατή μόνο μετά από απόφαση του κατά νόμο αρμόδιου οργάνου.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 29 "Αποθέματα οικη/των ή άλλων κέντρων (όμιλος λογ/μών προαιρετικής κρήσεως)"

Σε περίπτωση που η οικ.μονάδα κάνει χρήση του ομίλου λογ/μών 29 τα κονδύλια των λογ/μών του ομίλου αυτού, στον εσολογισμό έλλους κρήσεως, συνυπάρχουν και εμφανίζονται μαζί με τ'αποθέματα των μονάδων των λογ/μών 29.01.

Ο Μ Α Δ Α 3η

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ

1. Στην ομάδα 3 παρακολουθούνται οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις, τα αξιόγραφα και τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας.
2. Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις θεωρούνται εκείνες που, κατά το κλείσιμο του ισολογισμού, είναι εισπρακτέες μέσα στη χρήση που ακολουθεί. Σύμφωνα με την έννοια αυτή, κάθε απαίτηση της οικονομικής μονάδας, της οκοίας η προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μέσα στην επόμενη χρήση, καταχωρείται στον οικείο λογ/μό της ομάδας 3.
3. Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις θεωρούνται εκείνες που η προθεσμία εξοφλήσεώς τους λήγει μετά από το τέλος της επόμενης χρήσεως. Κατά την κατάρτιση του ισολογισμού κάθε μακροπρόθεσμη απαίτηση η οποία έχει καταστεί βραχυπρόθεσμη μεταφέρεται στον λογ/μό των βραχ/μων απαιτήσεων. Τα ποσά των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων που είναι εισπρακτέα μέσα στην νέα χρήση μεταφέρονται από τους λογ/μούς 18.02-18.14 στους λογ/μούς 33.19 και 33.20 "μακροπρόθεσμες απαιτήσεις εισπρακτέες στην επόμενη χρήση.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 30 "ΠΕΛΑΤΕΣ"

Στους υπολογαριασμούς του 30 παρακολουθούνται οι αποκτήσεις και κατ'εξαίρεση, για λόγους ενιαίας παρακολούθησεως, ορισμένες υποχρεώσεις της οικονομικής μονάδας έναντι πελατών της, που υπορρέουν από τις πωλήσεις της.

2. Στο λογ/μό πελάτες εσωτερικού" παρακολουθούνται οι απαιτήσεις από πωλήσεις που γίνονται στο εσωτερικό της χώρας εκτός από επείνες που προέρχονται από πωλήσεις είτε προς το Ελληνικό Δημόσιο είτε προς Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Δημόσιες Επιχ/σεις οι οποίες παρακολουθούνται αντίστοιχα στους λογ/μούς 30.02 "Ελληνικό Δημόσιο" και 30.03 "Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιες, επιχ/σεις".

3. Στον λογ/μό 30.01 "πελάτες εξωτερικού" παρακολουθούνται οι απαιτήσεις από πωλήσεις στο εξωτερικό. Ο λογ/μός αυτός κρεώνεται με την αξία του τιμολογίου, η οποία, για τη κρέωση αυτή, μετατρέπεται σε δραχμές, με βάση τη επίσημη τιμή συναλλάγματος (τιμή αγοράς της Τράπεζας Ελλάδος) της ημέρας εκδόσεως του τιμολογίου.

Οι δοσοληψίες με τους αντιπροσώπους της οικονομικής μονάδας παρακολουθούνται στους λογ/μούς 30.00 και 30.01, όταν αφορούν πωλήσεις και γενικά όταν είναι όμοιες με τις δοσοληψίες με πελάτες, και στους λογ/μούς 33.95 "λοιποί κρεώστες διάφοροι σε δρχ. και 33.96 "λοιποί κρεώστες διάφοροι σε Ξ.Ν" όταν αναφέρονται σε άλλες συν/γές ή σχέσεις.

Στον λογ/μό 30.04 "πελάτες - εγγυήσεις ειδών συσκευασίας" παρακολουθούνται τα κωσά που καταβάλλονται στην οικονομική μονάδα από τους πελάτες της για εγγύηση της επιστροφής των ειδών συσκευασίας, τα οποία παραδίδονται ο'αυτούς χωρίς να τιμολογούνται.

Στον λογ/μό 30.05 "προκαταβολές πελατών" παρακολουθούνται

οι προκαταβολές που λαμβάνονται από πελάτες για παραγγελίες που γίνονται από τους τελευταίους προς την οικονομική μονάδα, όταν αυτή δεν εκυυμεί την παρακολούθησή τους στους λογ/μούς 30.00-30.03.

Ο λογ/μός 30.05 πιστώνεται με το ποσό της προκαταβολής και κρεώνεται με το όλο ή μέρος αυτού, ανάλογα με την μεριπή ή ολική εκτέλεση της παραγγελίας, με πίστωση του λογ/μού του πελάτη (30.00 - 30.03).

Σε περίπτωση που ο πελάτης, επειδή δεν τηρεί κάποιο όρο της παραγγελίας, κάνει την προκαταβολή ή μέρος της, που περιέχεται στην οικ. μονάδα, το ποσό αυτό μεταφέρεται από το λογ/μό 30.05 (ή 30.00 - 30.03) στον λογ/μό 74.98.00 "αμοζημιώσεις από πελάτες". Αν όμως κηρύσσεται για κοινωνική μήτρα, τότε μεταφέρεται στον 81.01.02 "καταπτώσεις εγγυήσεων - κοινωνικών ρητρών".

Στο λογ/μό 30.06 "πελάτες - παρακρατημένες εγγυήσεις" παρακολουθούνται τα ποσά που με βάση κάποιο συμβατικό όρο παρακρατούν για εγγύηση οι πελάτες της οικ. μονάδας. Ο λογ/μός 30.06 κρεώνεται με τα ποσά που παρακρατούνται για εγγύηση και παραμένει κρεωμένος μέχρι την εκπλήρωση του όρου, για ασφάλεια του οποίου γίνεται η παρακράτηση.

Στο λογ/μό 30.07 "πελάτες αντίθετος λογ/μός αξία ειδών συσκευασίας" παρακολουθείται η αξία των τιμολογημένων ειδών συσκευασίας, για τα οποία οι πελάτες διατηρούν το δικαίωμα επιστροφής.

Στον λογ/μό 30.97 "πελάτες επισφαλείς" παρακολουθούνται οι απαιτήσεις κατά πελατών που η είσπραξή τους γίνεται επισφαλώς (αμφίβολης ρευστοποιήσεως) οι οποίες μεταφέρονται στο λογ/μό αυτό από τους υπολ/μούς του 30. Οι επικ/σεις διαθέτουν κατά κανόνα τα εμπ/τά τους ή καρέκουν τις υπηρεσίες τους με κίτωση και πολλές φορές με απλή προσωπική πίστη. Λιό τις πωλήσεις ένα μέρος δεν εξοφλείται και κροκύτει ζημία για την επικ/ση, η διαπίστωση της οποίας γίνεται στο τέλος της διαχειριστικής χρήσεως κατά την απογραφή. οι μη ασφαλείς απαιτήσεις διακρίνονται σε:

- A) Απαιτήσεις ανεπίδεκτου εισπράξεως που θεωρούνται ως οριστικά απωλεσθείσες.
- B) Επισφαλείς για τις οποίες υπάρχει μόνο πιθανότητα εισπράξεως του ποσού ή μέρους αυτού.

Στην περίπτωση των ανεπίδεκτων εισπράξεων απαιτήσεων το ύψος της ζημίας είναι ακριβώς γνωστό και η απόβευση αυτών γίνεται κατά τον άμεσο τρόπο. Αντίθετα στην περίπτωση επισφαλών απαιτήσεων όπου δεν είναι εύκολο να υπολογιστεί το ύψος της ζημίας με ακρίβεια και η απόβευση αυτών γίνεται με τον έμμεσο τρόπο όπως απαιτούν οι ισχύουσες διατάξεις το ποσό της απόβευσης θα κρεώσουμε την 31η Δεκεμβρίου στο λογ/μό έκτακτα και ανόργανα αποτ/τα και θα πιστώσουμε το λογ/μό Πελάτες.

Στους λογ/μούς 30.98 "Ελληνικό Δημόσιο λογ/μός επίδικων απαιτήσεων" και 30.99 "λοιποί πελάτες λογ/μός επίδικων απαιτήσεων" παρακολουθούνται όσες απαιτήσεις της οικ. μονάδας κατά πελατών της μετατρέπονται σε επίδικες.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 31. "ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΛ"

Στους υπολ/μούς του 31 παρακολουθούνται οι απαιτήσεις κατά τρίτων που είναι ενσωματωμένες σε τίτλους συν/κών ή γραμ/τίων "εις διαταγή". Οι τίτλοι αυτοί ονομάζονται "γραμμάτια εισπρακτέα".

Τα γραμμάτια εισπρακτέα σε δρχ. καταχωρούνται στο λογ/μό 31.00 "γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο". Όσα από τα γραμ/τια αυτά μεταβιβάζονται στις Τράπεζες για είσπραξη ή σε εγγύηση, μεταφέρονται από τον 31.00 στη χρέωση του λογ/μού 31.01 "γραμμάτια στις τράπεζες για είσπραξη" ή 31.02 "γραμμάτια στις Τράπεζες σε εγγύηση".

Στο λογ/μό 31.03 "γραμμάτια σε καθυστέρηση" παρακολουθούνται οι απαιτήσεις κατά οφειλετών γραμ/τίων εισπρακτέων, τα οποία δεν εσοφλούνται κατά την ημερ. ληξείως τους και παραμένουν αιτήματα στα χέρια της οικ. μονάδας.

Στους λογ/μούς 31.04 "γραμμάτια μεταβιβασμένα σε τρίτους" και 31.05 "γραμμάτια προεξοφλημένα" είναι δυνατό να παρακολουθούνται, τα γραμμάτια εισπρακτέα τα οποία μεταβιβάζονται σε τρίτους πχ προμηθευτές, με χρέωση του προσωπικού λογ/μού του τρίτου. Οι λογ/μοί αυτοί έπειτα από την πληρωμή τους μεταφέρονται στην πίστωση του 31.00.

Στον λογ/μό 31.07 παρακολουθούνται τα "γραμμάτια σε Ε.Ν." Η απεικόνιση σε δραχμές γίνεται με βάση την επίσημη τιμή του ξένου συν/τος (τιμή αγοράς Τρ. Ελλάδος) της ημέρας που αυτοί περιέχονται στην οικονομική μονάδα. Οι συν/κές διαφορές που προκύπτουν καταχωρούνται σε χρέωση ή πίστωση των λογ/μών 81.00.00 ή 81.01.04 ανάλογα με την περίπτωση. Στους ίδιους

λογ/μούς καταχωρούνται και οι συν/χές διαφορές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση, στο τέλος της χρήσεως των γραμ/τίων σε Ξ.Ν.

Στους λογ/μούς 31.06 "μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμ/τίων εισπρακτέων σε δρχ. ακαι 31.13" μη δουλευμένοι τόκοι γραμ/τίων εισπρακτέων σε Ξ.Ν." καταχωρούνται οι τόκοι που επιρριλαμβάνονται στα άλητητα γραμ/τια στο τέλος χρήσεως.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 32. "ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ"

Στον λογ/μό αυτό καταχωρούνται και παρακολουθούνται τα ποσά που καταβάλλονται για την εισαγωγή αγαθών από το εξωτερικό. Για κάθε παραγγελία ανοίγεται ιδιαίτερος υπολ/μός στον οποίο συγκεντρώνεται η αξία κτήσεως (τιμολογιακή αξία πλέον ειδικά έξοδα). Μετά την παραλαβή των αγαθών και την ολοκλήρωση της συγκεντρώσεως της αξίας κτήσεως τους, το τελικό αυτό ποσό μεταφέρεται στους λογ/μούς των παγίων ή των αποθεμάτων και ο υπολ/μός της παραγγελίας εξισώνεται. Η μεταφορά γίνεται άμέσως μετά την παραλαβή και εισαγωγή του αγαθού στις αποθήκες της επιχ/σεως. Εάν μέχρι την ημέρα αυτή δεν έχει ολοκληρωθεί ο δικαιανονισμός ορισμένων ειδικών εξόδων γίνεται ο υπολογισμός τους και η λογιστική απεικόνισή τους, έτσι ώστε να ολοκληρωθεί η διαμόρφωση της αξίας κτήσεως (με προσωρινή ιπίτωση ενός αντίθετου λογ/σμού όπως π.χ. 33.90 "έξοδα παραγγελιών εξωτερικού λογισμένα προσωπολογιστικά").

ΛΟΓ/ΜΟΣ 33 "ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ"

Στον λογ/μό αυτό καταχωρούνται ποσά απαιτούμενα από τρίτους.

της επικ/σεως που δεν υιιάγονται σε καμιά από τις παραπάνω κατηγορίες απαιτήσεων. Εδώ εντάσσονται και παρακολουθούνται διάφορες περιπτώσεις, όπως προκαταβολές κηλ προς το προσωπικό, προκαταβαλλόμενοι και παρακρατούμενοι φόροι, δεσμευμένες καταθέσεις κηλ επισημαίνονται τα εξής:

- 1) Στο λογ/μό 33.00 "προκαταβολές προσωπικού" καταχωρούνται τα ποσά που παύλημτιούνται από τις αποδοχές του μηνός ενώ στον 33.01 "λημ... διευκολύνσεις, προσωπικού" καταχωρούνται τα ποσά που κυρακρατούνται από τη μισθοδοσία περισσότερών από ένα μηνών δίκως να είναι δάνεια και ν' ανηκουν στον 33.02.
- 2) Στους λογ/μούς 33.17 και 33.18 "λογ/μοί δεσμευμένων καταθέσεων" καταχωρούνται οι καταθέσεις που γίνονται κατά κύριο λόγο στις τράπεζες με την μορφή δεσμεύσεως για διάφορους λόγους όπως π.χ. τις περιθώρια για την είσδοση εγγυητικών επιστολών κ.τ.λ.
- 3) Όσες από τις απαιτήσεις του λογ/μού 33 εντός των απαιτήσεων κατά του Ελληνικού Δημοσίου γίνονται επικυφαλείς ή μετατρέπονται σε επίδικες μεταφέρονται στους 33.97 και 33.99 αντίστοιχα.
- 4) Στους υπολ/μούς του 33.13 "Ελληνικό Δημόσιο - Προκαταβλημένοι και παρακρατημένοι φόροι" καταχωρούνται και παρακολουθούνται οι απαιτήσεις της επικ/σεως κατά του Ελλ. Δημοσίου οι οποίες προέρχονται από φόρους που προκαταβάλλονται ή κυρακρατούνται κατά την είσπραξη μερισμάτων ή άλλων εισοδημάτων. Στο τέλος της χρήσεως όσα από τα ποσά αυτά, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, συμψηφίζονται με το φόρο εισοδήματος της κλειόμενης χρήσεως, μεταφέρονται στην κρέωση

του 54.08 "λογ/μός εικαθαρίσεως φόρων-τελών ετήσιας δηλώσεως φόρου εισοδημ." ενώ τα υπόλοιπα που δεν συμψηφίζονται μεταφέρονται στη χρέωση του λογ/μού 63.00 "φόρος εισοδηματος μη συμψηφιζόμενος".

- 5) Στους λογ/μούς 33.15 και 33.16 καταχωρούνται τα ποσά που δαπανώνται από την επιχ/ση για αποκατάσταση βλαβών σε αγαθά που πωλήθηκαν σε πελάτες της με τον όρο της εγγυήσεως της καλής λειτουργίας τους για ορισμένο χρόνο και με σύγχρονη λήψη σχετικής εγγυήσεως από τον προμηθευτή της. Τα ποσά που εισπράττει η επιχ/ση από τους προμηθευτές της σε αναγνώριση της εγγυήσεώς τους, καταχωρούνται στην πίστωση των 33.15 και 33.16 ενώ εκείνα που δεν εισπράττονται γιατί δεν καλύπτονται από την εγγύηση των προμηθευτών καταχωρούνται στον 64.02.08 "έξοδα λόγω εγγύησης των προμηθευτών".

Στον λογ/μό 33.98 "εκίδικες απαιτήσεως κατά Ελληνικού Δημοσίου" καταχωρούνται τα ποσά των φόρων στο σύνολό τους, που βεβαιώνονται από τον Οικ. Εφορο για τους οποίους (φόρους) υπάρχει επικεριοδικία. Αντίστοιχα πιστώνεται ο 54.99 "φόροι τέλη προηγούμενων χρήσεων" ο οποίος χρεώνεται με τα ποσά που καταβάλλει η επιχ/ση έναντι των βεβαιωμένων αυτών φόρων.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 34 "ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ"

Στους υπολ/μούς του 34 παρακολουθούνται τα χρεόγραφα - μετοχές Α.Ε., ομολογίες, έντοκα γραμ/για Δημοσίου, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, ομόλογα Τραπεζών τα οποία απαιτούνται από την ομιον. μονάδα με σκοπό την τοποθέτηση κεφαλαίων της

και την πραγματοποίησή από αυτά έμμεση προσόδου. Στους υπολ/μούς του 34 καταχωρούνται τα κρεόγραφα με την αξία κτήσεώς τους καθώς και τα ειδικά έξοδα αγορών τους δεν αυξάνουν την αξία κτήσεως αλλά καταχωρούνται στον 61.10.00 "προμήθειες και λοιπά έξοδα αγοράς συμμετοχών και κρεογράφων".

Στους λογ/μούς 34.02 "ανεξόφλητες μετοχές εισαγμένες στο κρημ/ριο εταιριών εσωτερικού" 34.03 "ανεξόφλητες μετοχές μη εισαγμένες στο κρημ/ριο εταιριών εσωτερικού" 34.12 "ανεξόφλητες μετοχές εισαγμένες στο κρηματ. εταιριών εξωτερικού" και 34.13 "ανεξόφλητες μετοχές μη εισαγμένες στο κρηματ. εταιριών εξωτερικού" καταχωρείται αντίστοιχα η συνολική αξία των μετοχών που η οικονομική μονάδα απαιτάει υπό την κάλυψη μέρους του εμτοκ. κεφαλαίου Α.Ε. με τον όρο τμηματική καταβολή αυτού.

Στους λογ/μούς 34.04 "μερισματοποδείξεις εισπρακτέες μετοχών εταιριών εσωτερικού και 34.14 "μερισ/ξεις εισπρακτέες εταιριών εξωτερικού" παρακολουθούνται οι μερισματοποδείξεις που αποπλώνται μετά την έγκριση του ισολογισμού της Α.Ε. από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της και την γνωστοποίηση της ημερομηνίας πληρωμής μερισμάτων.

Στους λογ/μούς 34.05 "ομολογίες ελληνικών δανείων" 34.06 "Ανεξόφλητες ομολογίες ελληνικών δανείων" 34.15 "ομολογίες αλλοδαπών δανείων" και 34.16 "ανεξόφλητες ομολογίες αλλοδαπών δανείων" παρακολουθούνται οι ομολογίες που αποκτώνται από την οικ. μονάδα.

Ετους λογ/μους 34.24 "κρεόγραφα σε τρίτους για εγγύηση" παρακολουθούνται τα κρεόγραφα που ενεχυριάζονται για διάφορους λόγους όπως π.χ. για εγγύηση εκδόσεως εγγυητημών επιστολών. Ο λογ/μός αυτός κρεώνεται με πίστωση του 34.

Σε περίπτωση πωλήσεως κρεογράφων το τίμημα καταχωρείται στην πίστωση του 34 το αποτέλεσμα που προκύπτει καταχωρείται στον 64.12.02 "διαφορές/ζημιές από πώληση κρεογράφων ή στον 76.04.02 "διαφορές/κέρδη από πώληση κρεογράφων". Αποτέλεσμα είναι η διαφορά μεταξύ της αξίας κτήσεως και της τιμής πωλήσεως.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 35. "ΛΟΓ/ΜΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΠΡΟΚ/ΛΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

Ετους υπολ/μούς του 35 παρακολουθούνται οι ομοιογενούς φύσεως και έντονου διαχειριστικού χαρακτήρα απαιτήσεις της ο.ι.κ. μονάδας από τους υπαλλήλους και τους λοιπούς συνεργάτες της που προέρχονται από καταβολές κοσών που γίνονται ο'αυτούς προσωρινά για την εκτέλεση συνηνερισμένου έργου πχ επιτελωνισμός ή ταξίδι για τη λήψη παραγγελιών.

Χρεώνεται με τα ποσά που καταβάλλονται στους προσωρινούς διαχειριστές της ο.ι.κ. μονάδας και πιστώνεται με αντίστοιχη κρέωση των οικείων κατά περίπτωση λογ/μών π.χ. αποθεμάτων ή εξόδων. Οι πιστώσεις που ανοίγονται στις Τράπεζες για λογ/μό συνεργατών πχ αντιπροσώπων της ο.ι.κ. μονάδας κερματιστούνται στον 35.04 "πιστώσεις υπέρ τρίτων".

Στον λογ/μό 35.03 "πάγιας προκαταβολές" παρακολουθούνται τα ποσά που καταβάλλονται σε διαχειριστές και μετά από κάθε απόδοση συμπληρώνονται και πάλι ώστε οι διαχειριστές να κρατούν πάγια το αυτό συνολικό ποσό. Περιπτώσεις πάγιων προκ/λών παρουσιάζονται πχ στα εργοτάξια, τα κληριά συνεργεία μελ.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 36 "ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ"

Στον λογ/μό 36 καταχωρούνται τα έξοδα που πληρώνονται μεν μέσα στη χρήση αλλά ανήκουν στην επόμενη, χωρίς έδωτους μετρωτικούς λογ/μούς καταχωρούνται και τα έξοδα που ανήκουν στην κλειόμενη χρήση (δουλευμένα) αλλά που δεν εισπραττονται μέσα σ' αυτή ούτε επιτρέπεται η καταχώρησή τους στην κρέωση προϋμίων λογ/μών απαιτήσεων επειδή δεν είναι ακόμη απαιτητά.

Στον λογ/μό 36.00 "έξοδα επόμενων χρήσεων" σε περίπτωση που δεν καταχωρούνται απευθείας σ' αυτόν, μεταφέρονται από τους οικείους λογ/μούς εσόδων, εκείνα που δεν αφορούν την κλειόμενη, αλλά την επόμενη ή τις επόμενες χρήσεις.

Στον λογ/μό 36.01 "έξοδα επόμενων χρήσεων" περιλαμβανόμενα με αντίστοιχη πίστωση των λογ/μών εσόδων της ομάδας 7, τα έξοδα που ανήκουν στην κλειόμενη χρήση αλλά δεν εισπραττονται μέσα σ' αυτή, και τα οποία σύμφωνα με τις σχετικές συμβάσεις δεν είναι στο τέλος της χρήσεως απαιτητά και γ' αυτό δεν κρίνεται σκόπιμο να φέρονται σε κρέωση των λογ/μών απαιτήσεων.

Στον λογ/μό 36.02 "αγορές υπό παραλαβή" στο τέλος της χρήσεως παρακολουθούνται οι υπό παραλαβή αγορές για τις οποίες περιέχονται τα τιμολόγια στην οικ. μονάδα προ της λήξεως της χρήσεως ενώ τα αγαθά δεν έχουν υπόψη παραληφθεί.

Στον λογ/μό 36.03 "επιπτώσεις επί αγορών χρήσεως υπό διαπραγματισμό" καταχωρούνται με αντίστοιχη πίστωση των λογ/μών επιπτώσεων, οι επιπτώσεις αγορών που η οικ. μονάδα δικαιούται

στο τέλος της χρήσεως, εφόσον δεν έχει αναγγελθεί το ποσό αυτών και για τον λόγο αυτό δεν είναι σκόπιμη η κρέωση του λογ/μού του προμηθευτή.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 37 "....."

Ο λογ/μός 37 είναι κενός. Η συμπλήρωσή του είναι δυνατή μόνο μετά από απόφαση του κατά νόμο αρμόδιου οργάνου.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 38 "ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ"

Στους υπολ/μούς του 38 παρακολουθούνται τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία της οικ. μονάδας στα οποία περιλαμβάνονται εντός από τα μετρητά και τις εικονικές επιταγές επί λογ/μών όψεως, τα ληξιπρόθεσμα τοκομερίδια, οι καταθέσεις όψεως και οι καταθέσεις προθεσμίας εντός εάν υπάρχει ειδικός απαγορευτικός λόγος αναλήψεώς τους, οπότε κηρύσσεται για δεσμευμένες καταθέσεις οι οποίες παρακολουθούνται στον 33.17 "Λογ/μοί δεσμευμένων καταθέσεων σε δρχ. και 33.18 "Λογ/σμοί δεσμευμένων καταθέσεων σε Ξ.Ν."

Στο λογ/μό 38.01 "διάμεσος λογ/μός ελέγχου διανιησώσεως μετρητών" οι οικον. μονάδες έχουν την δυνατότητα να κηρικοιουθούν τα μετρητά που διανιούνται από το ταμείο ενός κέντρου (π.χ. έδρας) στο ταμείο άλλου κέντρου (π.χ. υποκαταστήματος) και αντίστροφα.

Στον λογ/μό 38.02 "ληγμένα τοκομερίδια προς είσπραξη" καταχωρούνται τα τοκομερίδια μετά τη λήξη τους, με ανίστοικη πίστωση του 76.01.02 "έσοδα ομολογιών ελληνικών δανείων ή 76.01.07"

"έσοδα ομολογιών αλλοδαπών δανείων κατά περίπτωση.

ΛΟΓ/ΜΟΣ 39 "ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΥΠΟΚ/ΤΩΉ Η ΑΛΛΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ

Απόσβεση είναι η δια λογιστικών εγγραφών απεικόνιση της βαθμιαίας ελλατώσεως της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων της επικ/σεως των οποίων η διάρκεια ζωής είναι χρονικά περιορισμένη.

Το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο δίνει τον εΕής ορισμό των αποσβέσεων "Απόσβεση είναι η χρονική κατανομή της ακοσβετέας αξίας του πάγιου περιουσιακού στοιχείου που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του και συνυπόλυτα η λογιστική απεικόνιση και ο καταλογισμός της σε καθεμιά χρήση.

Η ελάττωση της αξίας των αποσβεστέων στοιχείων οφείλεται στους εΕής λόγους:

- Στη φθορά λόγω χρήσεως (φυσικοί λόγοι)
- Στη πάροδο του χρόνου
- Στην αταλλαγήλότητα των παγίων στοιχείων
- Στην οικονομική απαξίωση (οικονομικοί λόγοι)

Στη σύγχρονη εποχή η απόσβεση για τεχνολογικούς λόγους έχει προσλάβει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Η ρυθμαία τεχνολογική πρόοδος ακριστεύει το μηχανικό εφοβλισμό της επικ/σεως πριν την ωφέλιμη διάρκεια της ζωής του. Τα νέα μηχ/τα υπερτερούν σημαντικά των παλαιότερων τα οποία κρέπει ν' αντικατασταθούν πριν την ωφέλιμη ζωή του. Για το λόγο αυτό η απόσβεση κρέπει να ενεργείται ταχύτερα, ώστε να σχηματισθεί το απαιτούμενο κεφάλαιο για την αντικατάσταση των ακρηστευομένων παγίων στοιχείων.

ΑΠΟΣΒΕΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σε απόσβεση υπόκεινται τα πάγια στοιχεία, εκτός εκείνα ή ταύτα -

τα οποία ανήκουν κατά κυριότητα στην επιχ/ση, χρησιμοποιούνται διαρκώς στην παραγωγική διαδικασία και έχουν ωφέλιμη διάρκεια ζωής μεγαλύτερη από ένα χρόνο. Ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι η χρονική περίοδος κατά την οποία το αποσβέσιμο στοιχείο χρησιμοποιείται παραγωγικά από την επιχ/ση.

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απεριόριστη διάρκεια ζωής (όπως γήπεδα και εδαφικές εκτάσεις) δεν υπόκεινται σε απόσβεση.

- Η απόσβεση έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα είτε υπάρχουν κέρδη είτε ζημίες.
- Η απόσβεση συνυπολογίζεται στο κόστος των προϊόντων προκειμένου περί βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχ/σεων.
Βάσει υπολογισμού των αποσβέσεων αποτελεί η τιμή αγοράς ή κτήσεως των αποσβενομένων στοιχείων ή η τιμή αναμμοσημογής αυτών και όχι η τιμή αντικαταστάσεως.
- Για ν'αναγνωριστούν φορολογικώς οι αποσβέσεις πρέπει να καταχωρούνται στα λογιστικά βιβλία της επιχ/σεως.
- Δεν αναγνωρίζονται αποσβέσεις που υπερβαίνουν τα ανώτατα νόμιμα όρια όπως αυτά καθορίζονται από τους συντελεστές αποσβέσεων που ισχύουν κατά καιρούς.
- Όταν οι αποσβέσεις καλύψουν την αξία κτήσεως παύουν να ενεργούνται.
- Σε περίπτωση μη χρησιμοποίησεως του περιουσιακού στοιχείου δεν ενεργείται απόσβεση.
- Τα περιουσιακά στοιχεία ξένης κυριότητας δεν ειμδέχονται απόσβεση.
- Επί αγοράς μεταχειρισμένων στοιχείων η απόσβεση υπολογίζεται επί της τιμής αγοράς αυτών.

- Επί εισφοράς περιουσιακών στοιχείων σε προσωπική εταιρία, η απόδοση ενεργείται από τον εισφορέα και όχι από την εταιρία

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ

Για την παρακολούθηση των αποσβέσεων εφαρμόζονται δύο τρόποι, ο άμεσος και ο έμμεσος τρόπος.

Με τον άμεσο τρόπο χρεώνεται ο λογ/μός "Αποσβέσεις" και πιστώνεται απευθείας ο λογ/μός του αποσβεστέου περιουσιακού στοιχείου π.χ.

Αποσ/σεις μηχ/των	X
Μηχανήματα	X

Κατά τον έμμεσο τρόπο αντί της πιστώσεως του αποσβεστέου στοιχείου, πιστώνεται ο αντίθετος λογ/μός ως εξής:

Αποσ/σεις μηχ/των	X
Αποσβεσθέντα μηχ/τα	X

Ο άμεσος τρόπος παρουσιάζει σοβαρά μειονεκτήματα τα οποία πιστοποιούνται. Μετά παρέλευση μερικών ετών είναι δύσκολο να γνωρίζουμε το ποσό των γενόμενων αποσβέσεων αφού με την πίστωση απευθείας του αποσβεστέου στοιχείου έχουν χαθεί πέρα το χρόνο της αρχικής αξίας.

Με τον έμμεσο τρόπο αποφεύγονται τα μειονεκτήματα του άμεσου τρόπου αποσβέσεως.

ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

1. ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

Κατά την μέθοδο αυτή το ποσοστό της αποσβέσεως είναι σταθερό κάθε χρόνο και υπολογίζεται στην αρχική αξία του κεφαλαίου μέχρι να καλυφθεί εξ ολοκλήρου εάν η αρχική αξία έχει αναπροσαρμοσθεί το ποσοστό αποσβέσεως υπολογίζεται επί της αναπροσαρμοσθείσας αξίας.

Ο τύπος της σταθερής αποσβέσεως είναι ο εξής:

$$\text{Απόσβεση} = \frac{\text{Αξία κτήσεως} - \text{Υπολειμματική αξία}}{\text{Ετη διαρκείας ωφέλιμης ζωής}}$$

Έτσι π.χ. ένα μηχ/μα αγορασθέντις 300.000 δρχ. και η πιθανή διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του υπολογίζεται σε 10 χρόνια, η απόσβεση του με τη μέθοδο αυτή θα έχει: (Υπολειμματική αξία που θα προνύψει από την πώληση του μηχ/τος ως άχρηστου υλικού είναι 60.000).

Αξίας μηχ/τος	300.000 δρχ.
Μείον υπολειμ. αξία	<u>60.000 "</u>
	240.000 δρχ.

Επομένως ετήσια απόσβεση 240.000/10 = 24.000 για 10 χρόνια. Το ποσό αυτό της ετήσιας αποσβέσεως αφαιρείται από τα κέρδη κάθε έτους ή επιβαρύνει το κόστος των προϊόντων ανάλογα με τον τρόπο λογιστικής.

Η σταθερή μέθοδος βρίσκει προτίμηση από την ελληνική φορολογική νομοθεσία και το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο γιατί συγκεντρώνει τα περισσότερα πλεονεκτήματα.

Αν υποθέσουμε ότι ένα μηχ/μα αξίας 100.000 δρχ. έχει διάρκεια

ωφέλιμης ζωής 5 χρόνια και χαμηιά υπολειμματική αξία και όγ το ποσοστό απόσβεσεως είναι 20% ο υπολογισμός της αποσβέσεω θα έχει:

ΕΤΟΣ	Αρχική αξία & συντ/τής αποσβέσεως	Υπολειμματική αξία
1	$100.000 \times 20\% = 20.000$	80.000
2	$100.000 \times 20\% = 20.000$	60.000
3	$100.000 \times 20\% = 20.000$	40.000
4	$100.000 \times 20\% = 20.000$	20.000
5	$100.000 \times 20\% = 20.000$	0

2. ΑΥΞΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟΣ

Κατά την μέθοδο αυτή το ποσοστό αποσβέσεως αυξάνει από χρόνο σε χρόνο. Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται, κατά προτίμηση, στην απόσβεση των αυτοκινήτων και των μηχ/των τα οποία με την πάροδο του χρόνου αχρηστεύονται λόγω της τεχνικής πρόοδου. Βάση του προηγούμενου παραδείγματος η απόσβεση κατά την αύξουσα μέθοδο θα έχει ως εξής:

ΕΤΟΣ	ΑΡΧΙΚΗ ΑΞΙΑ & ΕΤΗΡ/ΕΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ	ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ
1	$100.000 \times 16\% = 16.000$	84.000
2	$100.000 \times 17\% = 17.000$	67.000
3	$100.000 \times 18\% = 18.000$	49.000
4	$100.000 \times 19\% = 19.000$	30.000
5	$100.000 \times 20\% = 20.000$	10.000

3. ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟΣ

Κατά την μέθοδο αυτή το ποσοστό αποσβέσεως υκολογίζεται όχι επί της αρχικής αξίας του κεφαλαίου αλλά επί της αξίας που μένει αναπόσβεστη κάθε χρόνο μετά την αφαίρεση της ετήσιας απόσβεσης. Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται, κατά προτίμηση, σε περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν υψηλή απόδοση στα αρχικά στάδια λειτουργίας της εκμίσθεως ή στις πρώτες χρήσεις, αλλά έχουν φθίνουσα απόδοση αργότερα π.χ. ελκυστήρες κτλ.

Βάση του παραδείγματος η απόσβεση κατά την φθίνουσα μέθοδο έχει ως εξής:

ΕΤΟΣ	ΑΡΧΙΚΗ ΑΞΙΑ & ΣΥΝΤ/ΕΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ	ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ
1	100.000 X 20% = 20.000	80.000
2	80.000 X 20% = 16.000	64.000
3	64.000 X 20% = 12.800	51.200
4	51.200 X 20% = 10.240	40.960
5	40.960 X 20% = 8.192	32.768

ΣΥΝΤΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ

Στην πράξη οι συν/τές καθορίζονται από τον επιτελεστή σύμφωνα με την εμπειρία και τις εμπορικές συνθήκες.

Λαμβάνονται όμως υπόψη και εκτιμώνται:

- Η φθορά του αποσβεστέου στοιχείου
- Η χρήση
- Η απαξίωση του στοιχείου, η οποία προκαλείται από την τεχνολογική πρόοδο και τις νέες ανάγκες της επιχείρησης.

Κατά το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο οι αποσβέσεις παγίων στοιχείων που παρμμένουν σε αδράνεια πέρα από 6 μήνες υπολογίζονται για το διάστημα αυτό με μειωμένους συν/τές. Η φορολογική νομολογία έχει πολλές φορές αποφανθεί ότι επι των ανδρανούτων παγίων στοιχείων δεν χωρεί απόσβεση.

Κατά το Ε.Λ.Σ. ο υπολογισμός της αποσβέσεως γίνεται από τη στιγμή που το πάγιο στοιχείο αρχίζει να χρησιμοποιείται. Αν ο χρόνος αυτός δεν συμπίπτει με την έναρξη της χρήσεως, η απόσβεση υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα της ετήσιας αποσβέσεως όσοι είναι οι μήνες μέχρι τέλους της χρήσεως, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο μήνας στον οποίο, το πάγιο στοιχείο αρχίζει να χρησιμοποιείται. Πίνακες συν/τών αποσβέσεων συντάσσουν πολλές υπηρεσίες. Η φορολογική νομοθεσία της Ελλάδας προβλέπει ορισμένους συν/τές. Σε γενικές γραμμές είναι:

- 1) Οικοδομές 5%
- 2) Οικοδομές ειδικών χρήσεων 8-12%
- 3) Μηχ/τα ειδικών χρήσεων 3,5 - 20%
- 4) Μηχ/τα 12%
- 5) Έπιπλα - σκεύη 20%
- 6) Βιομηχ/σια 8%
- 7) Η/Υ 20% (εάν όμως χρησιμοποιούνται ως μέσα επκαιδεύσεως 35%)

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΛΛΗΦΙΚΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

Τα γήπεδα, οικόπεδα και οι άλλες εδαφικές εντάσεις που δε φθείρονται από τη χρήση τους ή από την πάροδο του χρόνου, δεν υπόκεινται σε απόσβεση. Όταν όμως για τις εδαφικές υπήκοι κίνδυνος οικονομικής απαξίωσης και υποτίμησης, τότε σχηματίζε-

ται ειδική πρόβλεψη και κρεώνεται με το ποσό αυτό ο 83.10 "προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων γηπέδων και κτισμάτων ο 44.10 "προβλέψεις αποαξιώσεων και υποτιμήσεων γηπέδων με το ίδιο ποσό.-

Στη συνέχεια ο 83.10 που το ποσό που θεωρείται (ημία για την επιχ/ση μεταφέρεται στα Αποτ/τα Χρήσεως για να τα μειώσει. Η ζημία αυτή όμως δεν αναγνωρίζεται φορολογικά όταν η εδαφική έκταση θεωρείται κάτω στοιχείο για την επιχ/ση. Για το λόγο αυτό το ποσό του 83.10 δεν εκπέμπει από τα ακαθάριστα έσοδα για τον προσδιορισμό του κέρδους που θα φορολογηθεί.

Τα ορυχεία, μεταλλεία, λατομεία υπόκεινται σε απόσβεση που γίνεται σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία. Αν δεν ορίζεται από την νομοθεσία ο τρόπος απόσβεσης τότε γίνεται με βάση τη χρονική διάρκεια της χρησιμοποίησής τους, λαμβάνοντας φυσικά υπόψη και την υπολειμματική τους αξία.

Οι φυτείες θα πρέπει κανονικά ν' αποσβένονται και ως κατάλληλος χρόνος έναρξης του υπολογισμού της απόσβεσης θα πρέπει να θεωρείται εκείνος μέσα στον οποίο αρχίζουν τα δέντρα ν' αποδίδουν εσοδεία. Τα δάση δεν υπόκεινται σε απόσβεση. Όταν όμως δημιουργούνται δάση με δαπάνες του ιδιοκτήτη τότε οι δαπάνες αυτές υπόκεινται σ' απόσβεση.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ - ΚΤΙΡΙΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Δεν επιτρέπεται ο λογ/σμός αποσβέσεων με συν/τή μεγαλύτερους από κείνους που προβλέπονται από την νομοθεσία. Αν υπολογιστούν με συν/τές μεγαλύτερους τότε το εκπιλέον ποσό δεν αναγνωρίζεται φορολογικά.

Επίσης δεν επιτρέπεται λογ/σμός αποσβέσεων με συν/τή μικρότερο από κείνο που ορίζει η νομοθεσία. Αν σε μια διαχειριστική χρήση υπολογιστούν τακτινές αποσβέσεις λιγότερες από κείνες που έπρεπε να υπολογιστούν τότε για τη διαφορά αυτή των τακτινών αποσβέσεων που δεν υπολογίστηκαν μέσα στη χρήση που έπρεπε να υπολογιστούν η επιχ/ση κάνει το δικαίωμα να εκπέσει φορολογικά το ποσό των αποσβέσεων αυτών από κέρδη επομένων χρήσεων.

Η διενέργεια απόσβεσης για κάθε κτίριο διακόπτεται από τη στιγμή που το σύνολο των αποσβέσεων γίνεται ίσο με την αποσβεστέα αξία του κτιρίου.

Οι αποσβέσεις που υπολογίζονται με τον νόμιμο συν/τή ονομάζονται τακτινές αποσβέσεις, ενώ οι αποσβέσεις που προβλέπονται από τη φορολογική νομοθεσία με την μορφή αναπτυξιακών κινήτρων ονομάζονται πρόθετες αποσβέσεις και δεν είναι υποχρεωτικές, ούτε κοστολογήσιμες.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧ/ΤΩΝ - ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ - ΛΟΙΠΟΥ ΜΗΧ/ΚΟΥ

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τους προβλεπόμενους από τον νόμο συν/τές. Γίνεται από τη στιγμή που το μηχ/μα αρχίζει να λειτουργεί.

Αν αργότερα παύσει να λειτουργεί το μηχ/μα γιατί σταμάτησε η παραγωγή του αντίστοιχου προϊόντος τότε για το χρονικό διάστημα αυτό δεν υπολογίζονται αποσβέσεις.

Για το χρονικό διάστημα που το μηχ/μα δεν λειτουργεί λόγω συντηστικής ή αργίας υπολογίζονται κανονικά οι αποσβέσεις.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Τα μεταφορικά μέσα αποσβένονται ~~ποτό~~ τον ίδιο τρόπο ~~από απο-~~σβένονται και τα μηχαν/τα. Δεξίζει να σημειωθεί, πως η μηχανή του αυτοκινήτου υπόκειται σε ετήσια απόσβεση με τον ίδιο συντελεστή που αποσβένεται και η υπόλοιπη αξία του.

Τα λάστιχα όμως του αυτοκινήτου θεωρούνται ανταλλακτικά και αποσβένονται εφάπαξ μέσα στη χρήση που χρησιμοποιήθηκαν.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΠΙΠΛΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός αποσβένονται κάθε χρόνο και με τα νόμιμα ποσοστά όπως ακριβώς γίνεται και με τα μηχαν/τα. Τα είδη εξοπλισμού γραφείων (π.χ. αριθμομηχανές, φωτιστικιά μηχαν/τα, όργανα εργαστηρίων κ.τ.λ.) αποσβένονται με ετήσιο ποσοστό 15%. Αν αυτά τα είδη χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης τότε το ετήσιο ποσοστό είναι 35%.

Οι φωτεινές επιγραφές και τα παρόμοια πάγια αποσβένονται ανάλογα με τη πιθανή ωφέλιμη ζωή τους και όχι με κάλιο συν/τή.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΕΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΜΙΣΘΩΝΟΝΤΑΙ ΤΕΤΡΤΟΥΣ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ (ΛΗΣΙΝΙΪΚ)

Η εταιρεία που παραχωρεί τη χρήση κινήτου πραγματος σε τρίτους έναντι μισθώματος και παρέχοντας συγχρόνως το δικαίωμα στο μισθωτή να το αγοράσει, έχει δικαίωμα να υπολογίσει αποσβέσεις στα μίσθια ίσες με το ποσό των αποσβέσεων που θα είχε δικαίωμα να ενεργήσει ο μισθωτής αν είχε αγοράσει το κινήτό αυτό πράγμα (μηχ/μα κ.τ.λ.).

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΘΕΙ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ
ΤΡΙΤΩΝ

Τα μηχανήματα και οι μηχανολογικές εγκαταστάσεις που έχουν εγκατασταθεί σε ακίνητα τρίτων και που μετά παρέλευση ορισμένου χρόνου, συμβατικά καθορισμένου η κυριότητα τους περιέχεται στους κύριους των ακινήτων χωρίς αντάλλαγμα, παρακολουθούνται στους λογαριασμούς 12.07, 12.08 και 12.09.

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ

Αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων είναι ο προσδιορισμός της αξίας τους σε χρηματικές μονάδες.

Εχουν θεσπιστεί διάφοροι κανόνες ανάλογα με την σκοπιμότητα της αποτιμώσεως και των ιδιαίτερων συνθηκών που επικρατούν στην επιχείρηση και στην αγορά.

Οι κυριώτεροι από τους κανόνες αποτιμώσεως είναι:

- της τιμής κτήσεως
- της τρέχουσας τιμής
- της τιμής του πρότυπου κόστους
- της τιμής κεφαλαιοποιήσεως αξίας κ.τ.λ.

Η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων είναι από τα πιο σοβαρά θέματα το οποίο ακαυχολεί πολύ αυτούς που ασχολούνται με την λογιστική και την οικονομική. Υπάρχει, επίσης από τους κανόνες που αναφέραμε, κλήθος απόψεων για τους τρόπους αποτιμώσεως.

Η αποτίμηση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τις διάφορες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων πραγματοποιείται στις επιχειρήσεις όπως παρακάτω.

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Το καθένα από τα πάγια περιουσιακά στοιχεία γράφονται χωριστά στο βιβλίο απογραφών ή με ένα κοσό για κάθε όμοια κατηγορία από το θεωρημένο μητρώο πάγιων περιουσιακών στοιχείων. Η αξία του κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι η τιμή κτήσεως του που προσαυξάνεται με τις δαπάνες εικετιάζσεως ή προσθήκης και βελτιώσεως του και από την τιμή αυτή αφαιρούνται οι ακο-
οβέσεις.

Όταν αποσβεστεί τελείως το πάγιο περιουσιακό στοιχεί ενώ υπάρχει στην κυριότητα της επενδύσεως και δεν έχει υπολογιστεί υπολειμματική αξία, γράφεται με την αξία μιας δραχμής. Τα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως εφόσον δεν έχουν ενσωματωθεί στο κόστος αγαθών, αποσβένονται είτε εφάπαξ κατά το τέλος της πραγματοποίησής τους τμηματικά και ισοδύναμα σε μια πενταετία.

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ

Οι συμμετοχές σε Α.Ε. καθώς και τα χρεόγραφα αποτιμούνται στη συνολικά χαμηλότερη τιμή, μεταξύ της τιμής κτήσεως και της τρέχουσας.

Στην περίπτωση αποτιμώσεως στην τρέχουσα τιμή, αυτή θεωρείται για τη νέα χρήση, ως τιμή κτήσεως.

Η τρέχουσα τιμή είναι:

Για τους εισαγμένους στο χρηματιστήριο τίτλους, ο μέσος όρος της επίσημης τιμής τους κατά το τελευταίο μήνα της χρήσεως.

Για τους μη εισαγμένους στο χρηματιστήριο τίτλους, αν πρόκειται για μετοχές Α.Ε. η εσωτερική αξία που προκύπτει από το δημοσιευμένο τελευταίο ισολογισμό της Α.Ε. αν για λοιπούς τίτλους, εκτός από μετοχές, η τιμή κτήσεώς τους, και αν για μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, ο μέσος όρος της επίσημης τιμής τους κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσεως.

Οι συμμετοχές σε άλλες επενδύσεις που δεν έχουν μορφή Α.Ε. αποτιμώνται στην κατά είδος χαμηλότερη τιμή, μεταξύ της τιμής κτήσεως και της τρέχουσας. Η τρέχουσα τιμή ορίζεται η εσωτερική λογιστική αξία που προκύπτει από το δημοσιευμένο τελευταίο

ισολογισμό της επιχειρήσεως.

Σε περίπτωση που ο τελευταίος δημοσιευόμενος ισολογισμός με βάση τον οποίο έγινε η αποτίμηση των μη εισαγμένων στο χρηματιστήριο συμμετοχών ή μετοχών, δεν έχει ελεγχθεί από αναγνωρισμένο κατά νόμο λογιστή, πρέπει να γίνει σημείωση στο κάτω μέρος του ισολογισμού της επισ/σεως, που να γράφεται η αξία κτήσεώς τους και ότι ο ισολογισμός από τον οποίο προδιορίστηκε η εσωτερική τους αξία, δεν έχει ελεγχθεί από αναγνωρισμένο κατά νόμο λογιστή.

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

- α) Τα αποθέματα που προέρχονται από αγορές (εμπορεύματα, πρώτες και βοηθητικές ύλες, είδη συσκευασίας κτλ) αποτιμώνται στην κατά είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ κτήσεως και τρέχουσας τιμής αγοράς.
- β) Τ' αποθέματα (εκτός από τα υπολείμματα και υποπροϊόντα) που προέρχονται από την παραγωγή της επιχειρήσεως και προσρίζονται, είτε για πώληση ως έτοιμα προϊόντα είτε για παραπέρα επεξεργασία προς παραγωγή έτοιμων προϊόντων, αποτιμώνται στην κατά είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ τιμών ιστορικού κόστους παραγωγής και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Κόστος ιστορικό ή πραγματικό είναι εκείνο που σχηματίζεται από στοιχείο ομαλά και πραγματικά.

Καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η τιμή πωλήσεως του αποθέματος (με ομαλές συνθήκες) αυξημένη με τα έξοδα που υπολογίζεται ότι θα πραγματοποιηθούν για την επίτευξη της πωλήσεως.

Σε περίπτωση ημιτελών ή ακοθαρμάτων, που βρίσκονται στη βιάσει

της κατεργασίας, η πιο πάνω αξία μειώνεται με το πόσοτος που απαιτείται για την ολοκλήρωσή της.

γ) Τα υκολείμματα αποτιμώνται στην πιθανή τιμή πωλήσεως τους μειωμένη με τα έμσα έξοδα που υκολογίζεται ότι θα πραγματοποιηθούν για την πώλησή τους.

δ) Τα υποπροϊόντα, εφόσον προορίζονται για πώληση, αποτιμώνται στην πιθανή τιμή πωλήσεώς τους, μειωμένη με τα άμεσα έξοδα πωλήσεως, όπως και στην περίπτωση των υπολειμμάτων,. Όταν όμως προορίζονται να χρησιμοποιηθούν από την ίδια την εκκείρρηση, αποτιμώνται στη τιμή χρησιμοποιήσεώς τους, δηλαδή στην τιμή που θα αγοράζονταν, είτε τα συγκεντρωμένα υποπροϊόντα, είτε άλλα ισοδύμαξ αξίας, με σκοπό να χρησιμοποιηθούν από αυτή. Τα ίδια με τα υποπροϊόντα ισχύουν και για τα ελαττωματικά προϊόντα.

Η αποτίμηση των αποθεμάτων σε εκκείρρησεις που εφαρμόζουν σύστημα πρότυπης κοστολογήσεως μπορεί να γίνει στις τιμές του πρότυπου κόστους δηλαδή του κόστους που έχει προϋπολογιστεί έπειτα από ακριβείς μετρήσεις, και υπολογισμούς. Προϋπόθεση αυτού είναι ότι οι αποκλίσεις που ενδεχόμενα θα προκύψουν ανάμεσα στο ιστορικό και πρότυπο κόστος θα καιτανέμονται στα μένοντα και στα πωλημένα αποθέματά τους. Το κοσά των αποκλίσεων που αναλογεί στα απώλητα αποθέματα της εκκείρρησής εμφανίζονται ιδιαίτερα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) ΑΝΑΛΥΣΗ - ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΟΥ
ΘΕΟΔΩΡΟΥ Γ. ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΥ
- 2) ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
- 3) ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΣ
- 4) Η ΝΕΟΤΕΡΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Η. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ
- 5) ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ - ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΟΥΚΟΥΛΗ
- 6) ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΜΙΑΤΙΔΗ ΛΕΟΝΤΑΡΗ